

bb 72. / fogadás a ... 1. folyt./-ju

em b a r g o 22 óráig!

dr. m. jagielski lengyel mezőgazdasági miniszter ~~szóval~~ este elutazott hazánkba. a vendéget a ferihegyi repülőtéren dr. di-mény imre mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter bucsúztatta. /mti/

-. -

bb 73. súlyos közlekedési balesetek

hné-ms/-ju sr la

1968- december 11.

a ii. ker. dimitrov u. 80 előtt kiss endre, 11 éves tanuló játék közben az autóbuszmegálló járdaszínteréről az uttestre lépett, és egy teherautó elütötte. a kisfiut életveszélyes sérüléssel szállították a mentők kórházba.

a viii. kerületben a baross utca és a bóky jános utca kereszteződésében nagy lászló 17 éves segédmunkás álló jármű előtt figyelmetlenül ment át az uttesten. egy személyautó elütötte. a józsefkörut és a 32-esek tere torkolatában tilos jelzésnél ment át az uttesten kalmár jános 17 éves ipari tanuló. a 9-es autóbusz elütötte.

a xxii kerület nagytétényi ut 3. előtt riebel lőrincz 55 éves kőműves, ittasan a villamosra feküdt és a 43-as jelzésű villamos elgázolta. mind a hárman súlyos sérüléssel kerültek kórházba. /mti/

-. -

VEGE

-62-

2120
PZ

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fem-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-890

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1968. december 12.

bb 1. a gyors és pontos anyakönyvezés a lakosságnak is érdeke

1 ni/gk-ju sr la

1968. december 12.

a budapesti születések, házasságkötések és halálozások évi arányszáma körülbelül hetvenezer, ezenkívül egyéni kérésre a hivatalos bejegyzésekről évente mintegy 200 ezer másolatot adnak a budapesti anyakönyvi hivatalok, nagy fontosságú tehát az anyakönyvi munka gyors és pontos végzése, amihez az állampolgárok részéről támogatást, körültekintő segítségnyújtást kérnek a budapesti tanácsok.

a születések anyakönyvezésével kapcsolatban például felhívják a figyelmet arra, hogy a szülőotthonok, kórházak hivatalból jelentik az illetékes anyakönyvi kerületnek a születés bejegyzéséhez szükséges adatokat, azonban az anyakönyvi kivonatért a szülőknek nyolc napon belül jelentkezniük kell. elég ugyan, ha egyikük megy el a tanácshoz, viszont mindkettőjük személyi igazolványát be kell mutatni, mert azokba egyúttal a gyermek adatait is bevezetik. ha az anya és apa állandó lakása nem ugyanott van, ezt a szülőotthonban előre közölni kell, mert az anyakönyvben ilyen esetben mindkét lakcímet feltüntetik.

házaságkötésnél ha a völegény és a menyasszony nagykorú, továbbá nőtlen és hajadon, s legalább egyikük állandóan a kerületben lakik, úgy a házaságkötéshez a személyi igazolványukon és születési anyakönyvi kivonatukon kívül más okmány nem szükséges. a tizennyolc éven aluliak házaságkötéséhez gyámhatósági hozzájárulás kell. ennek beszerzése huzamosabb időt vesz igénybe, ezért ajánlatos, ha a felek legalább egy hónappal az esküvő előtt jelentkeznek az anyakönyvvezetőnél. ha elvált személy kíván házaságot kötni, akkor a már felsorolt okmányon kívül az elváltást kimondó bírói ítéletet és az annak jogerőre emelését tanúsító bírói végzést is be kell mutatnia.

/ folyt. köv. /

-. -

2140
PZ

bb 1. / a gyors és ... 1. folyt-/-ju

a halálestek anyakönyvezésével kapcsolatos teendőket a hozzártartozók helyett ujabban a fővárosi intézet végzi el. halálesteknél a körzeti orvos vagy kórház által kiállított halottvizsgálati bizonyítványt az intézet felvétel irodájánál kell leadni, az elhalt személyi igazolványával együtt. ha az elhunyt nyugdíjas volt, úgy az tolsó havi illetmény folyósítását igazoló nyugdíjszelvényt is át kell adni. /mti/

bb 3. toboz-szüret a vasi fenyvesekben

vid-cs/tné-ju ká la

1968. december 12.

vas megye 20 ezer hektárnyi fenyvesekben és magtermesztő plantázsaiban megkezdődött a toboz-szüret. a következő hetekben mintegy 600 mázsa fenyőtobozt szednek le a fákról, majd szárítás után januárban csakánydoroszlón megkezdik a tobozok ,, cséplését,, a rendkívül értékes fenyőmag pergetését. egy-egy mázsa tobozból átlagosan 1.3 kiló magot nyernek, viszont egy kilogramm magból 40 ezer fenyőfa csemetét nevelhetnek. máris csaknem az egész országot vas megye látja el fenyőmaggal. /mti/

bb 2. megkezdődött a karácsonyi primőr-idény - érik az üvegházi paradicsom

vid-csmné-ju-ká la

1968. december 12.

bács-kiskun megye szabadföldi kertészetéből még mindig nagy mennyiségben érkezik a friss sóska és a spenót, ugyanakkor a vidéki üvegházi kertészetekben megkezdődött a karácsonyi primőr-szezon. a kecskeméti béke tsz üvegházaiból friss kalarábét, a tiszakécskei új élettész kertészetéből pedig hónapos retket szállítanak az üzletbe. a duna-tiszaközi mezőgazdasági kísérleti intézet üvegházaiiban már a paradicsom is érik, és megkezdtek az első vitamindus piros csemege szállítását. a tél eleji primőrnek főleg külföldön van nagy keletje. az első rakományt - 50.000 csomó piros-retket - az ndk-ba küldték. ugyancsak exportra kerül a hajtatott karalábé nagy része is. /mti/

-2-

21. 11. 12

bb 4. baleset hajóra-szállásnál - kártérítésre kötelezték a vállalatot

1 bc/gk-lm sr

1968. december 12.

a dunaujvárosi hajóállomáson mintegy százötven utas várakozott a budapest felé közlekedő személyhajóra, amely késéssel érkezett meg. a várakozók a kikötés előtt a hajóhidra is felmentek. a felszállás rendezetlenül történt, az utasok tolakodtak. egyik utas a feljáró-deszkára lépve elesett, s egy asszony - pontosan meg nem állapítható körülmények között a lábszárán súlyosan megsérült. emiatt több mint két hónapig betegállományban volt, kiségitőre szorult. mivel utasbiztosítással rendelkezett, az állami biztosító keresetvesztés és ruhakár címén 1400 forint kártérítést fizetett neki. további meg nem térült kára címén az asszony csaknem 3000 forint megtérülését kérte. ezt részére a fővárosi bíróság meg is ítélte.

ítéletében megállapította: a beszállás megszervezése, a rend fenntartása, a veszélyhelyzet elkerülése a személyhajót üzemben tartó kötelessége. ennek a kötelezettségének nem tett eleget. az a szabálytalan helyzet, hogy a várakozó nagyszámu utas még a hajó kikötése előtt felment a hajóhidra veszélyhelyzetet teremtett. az asszony sérülésének körülményeit éppen a vállalat mulasztása folytán nem lehetett pontosan megállapítani. alkalmazottai ugyanis tudomást szereztek a balesetről, mégsem készítettek erről jegyzőkönyvet, s a szemtanukat sem hallgatták meg. e mulasztással kapcsolatos bizonytalan helyzet nem szolgálhat a felperes hátrányára. /mti/

bb 5. ,,növényvédelmi,, rókák

vid-cs/tné-lm ká

1968. december 12.

négylábú ,,kiségitő,, munkásokkal gyarapodott baranyában a növényvédelmi szolgálat. a baromfiudvarok hirhedei tolvajja, a róka, a szántóföldeken mezei pockokra vadászik. a megye szántóföldjein jelenleg mintegy ezer traktor dolgozik s a 30-40 centiméter mélyen járó ekék tömegével fordítják ki a dermedt rágcsálókat. az éhes rókák felfedezték az ujszerű ,,vadászterületeket: tisztas távolból követik a traktorokat és összeszedgetik a napfényre került pockokat. a tenkes-hegy környékén, ahol különösen sok a róka, egyik-másik traktort négy-öt róka követi rendszeresen. a becslések szerint naponta átlagosan egy-egy kilónyi pockot fogyasztanak el az ingyen növényvédők. /mti/

- 3 -

21. 11. 12

bb 6. „zajtalanított,, parketta

vid-cs/tné-lm ká

1968. december 12.

a nyugatmagyarországi fűrészek szombathelyi mozaik-parketta üzemében a budapesti és a győri házgyárak megrendelésére új fajta mozaik-parkettát állítottak elő. a kétszeres vastagságú lapok felületét polieszter lakkal vonták be, a betonpadlóval érintkező aljukat pedig 50 milliméteres kopogásgátló gumiréteggel látták el. az így zajtalanított parkettának valószínűleg nagy sikere lesz a lakók körében./mti/

- 4 -

21 *mti*

bb. 7. december 27-30: európai kollokvium párizsban a nevelés új problémáiról

1 vt/lk/sr/il la

1968. december 12.

tizenhárom európai ország 200 szakszervezeti személyiségének - középiskolai tanárok, pedagógiai tudomány képviselői és munkásaktivisták - kezdeményezésére december 27-től 30-ig párizsban, az unesco székházában európai kollokviumot rendeznek a „nevelés és tudományos gazdasági és szociális fejlődés,, című témából. a kollokvium gondolata abból a megállapításból született, hogy a jelenlegi tudományos és technikai forradalom új problémákat vet fel a nevelés minden területén. ilyenek például: a nevelés tartalma, módszerei, iskolai strukturák, tanítóképzés, kapcsolatok a szakmával. ugyancsak új problémák vetődnek fel a permanens neveléssel és a felsőoktatással összefüggésben is. gyakran válságokat okoz, hogy a termelőerők gyorsabban fejlődnek, mint az iskolai rendszerek, amelyek időnként nem tudnak elég gyorsan alkalmazkodni az új szükségletekhez. ugyanakkor a szakszervezeti, diák- és ifjúsági szervezetekben, a dolgozók és a tanulók szüleinek körében általános az a kívánság, hogy a nevelésügy új problémáit demokratikusan oldják meg.

a különböző nézetek összevetése hasznosnak ígérkezik a különféle társadalmi rendszerek szempontjából is. a párizsi kollokvium lehetővé teszi majd a szocialista országok küldötteinek, hogy jobban megismerjék azokat a kutatásokat és harcokat, amelyeket az iparosított kapitalista országokban a haladó erők folytatnak az iskolaügy területén. ezzel párhuzamosan a kapitalista országok delegátusainak módjukban lesz megismerni a szocialista országok eredményeit és munkáját, például a politechnizáció vagy a tanárképzés területén. a kollokvium célja, hogy szabad véleménycserét biztosítson és - amennyiben lehetséges - meghatározza a jövő feladatait. az unesco székházában a teljes üléseken kívül munkabizottságokban tanácskoznak majd a résztvevők a következő témákról:

nevelés és demokrácia; az oktatásügyi strukturák és fejlesztésük; az oktatás tartalma módszerei és technológiája, a tanítók és más nevelők nevelés és hivatás; felsőoktatás és tudományos kutatás; kultúra és folyamatos nevelés.

magyarországot öt tagú küldöttség képviseli majd a párizsi találkozón./mti/

-.-

- 5 -

8.25/e *Ac 900*

945/162

bb. 8. emlékünnepek szólnak megyében a kimsz megalakulásának 50. évfordulója alkalmából

vid fm/mné/ká/il la

1968. december 12.

szólnak megyében a jubileumi ünnepek egész sorát rendezik a kimsz megalakulásának 50. évfordulója alkalmából. a megyei kimsz-bizottság december második felében ünnepi emlékülést tart, megyszerte több mint ötven kimsz alapszervezet kommunista mártírok nevét veszi fel. törökszentmiklóson csikós józsefről, a helyi haladó mozgalmak egyik kiemelkedő személyiségéről nevezik el az ifjúsági házat. mezőturon, a földmunkásmozgalmak egyik hajdani fellegvárában megrendezik a „három nemzedék találkozóját, s ez alkalommal bonyolítják le a „ki mit tud a kimsz forradalmi mozgalmairól”, című vetélkedőt. karcagon, kisujszálláson, mezőturon és jászberényben kiállításra sorakoztatják fel a félévszázad előtti harcok emlékeit./mti/

-. -

bb. 9. januárban az egyesült államokban vendégszerepel a pécsi balettegyüttes kilenc művésze

a vid fm/mné/ká/il la

1968. december 12.

egy bostoni társulat bartók-művekre írt táncjátékok előadásához a pécsi balettegyüttes kilenc művészt hívta meg vendégszereplésre. eck imre, az együttes igazgatója és végvári zsuzsa balettmester december 20-án indul utnak, hogy betanítsa a „csodálatos mandarin”, és a „fából faragott királyfi”, koreográfiáját, míg az együttes hét táncosa január 2-án utazik az egyesült államokba. az első előadás január 10-én lesz az egyik - másfélezer nézőt befogadó - bostoni színházban. a műsorban az említett két táncjátékon kívül „a kék szakállu herceg vára”, is szerepel. a pécsi vendégművészek összesen négy előadáson alakítják a táncjátékok főbb szerepeit./mti/

-. -

- 6 -

8.35/11 Kc 940
g41/Kp

bb. 10. megszépülnek vas megye műemlékei

a vid fm/tr/ká/il la

1968. december 12.

vas megye értékes műemlékei sorra megszépülnek. az adriai tengerhez több országon át vezető „barátság útja”, vasi szakasza mentén hat műemléket állítottak helyre, egyebek között a körmendi reneszánsz stílusú batthyány-kastélyt. tatarozták a világhírű 700 éves románstílusú jáki templom keresztelőkápolnáját. autóparkirozót, idegenforgalmi pavilont létesítettek. a jáki templom „kistestvére”, a vele csaknem egyidős csempeszkopácsi római katolikus műemléktemplom is megszépült, feltárják értékes freskóit. szombathely belvárosában egymás után két copf-stílusú épületet tatarozták: a püspöki palotát és a szegedy házat. folyik az 1945-ben megrongálódott székesegyház helyreállítása.

sárvárott befejezték a nádasdy-vár tornyának, bejárati hidjának és bástyái egy részének helyreállítását. a tervek szerint üdülőszállót rendeznek be a falujítás alatt álló büki szapáry kastélyban. a gyógyfürdőjéről híres bük község vendégeit kényelmes otthon várja majd a kastély-szállóban./mti/

-. -

bb. 11. borminősítés 52 tsz-ben

vid cs/mné/ká/il la

1968. december 12.

a közép-dunántul neves borvidékein a termelészövetkezeti pincékben befejezték a borminősítést. a badacsonyvidéki általmi pincegazdaság szakemberei 52 közös gazdaság ideai bormérését rangsorolták. a tapasztalatok szerint a tsz-ek bora általában jóminőségű, s ez nemcsak a kedvező évjáratnak, hanem egyúttal a gondos szakzerű kezelésnek köszönhető. eddig összesen 20 000 hektoliter egyszer fejtett bort vásárolt fel a pincegazdaság. különösen kiválóak a badacsonyban és a világhírű szőlőhegytel szomszédos tagyon-hegyen termelt borok. ugyan-csak kiválóan minősítették a káli-medence borait is, amelyeket a kővágóórsi tsz címkéjével palackoznak./mti/

-. -

- 7 -

8.40/11 Kc 940
g41/Kp

bb. 12. tíz holddal bővült a szegedi fűvészkert

vid cs/mné/ká/11 La

1968. december 12.

Szeged idegenforgalmi nevezetessége, az eddig husz holdas egyetemi fűvészkert az idén tíz holddal bővült. az új területet teljes egészében az egyetemi oktatás szolgálatába állítják. a nemrég elkészült távlati tervek szerint növénytársulási csoportokat alakítanak ki a hatszáz-hétszáz négyzetméteres bemutató parcellákon. a lúp-erdők telepítéséhez tőzegföldet hozatnak, másutt sziklalejtőket képeznek ki. megtalálhatók itt majd a nyugatdunántúli dombvidék gesztenyése, csakugy mint a magas hegyek luc- és jegenyefenyvesei, a kis „tiszamenti”, fűzesek a tölgy- és kőriserdők sajátosságai. a növényzetükkel együtt tavat is létesítenek, amelyben nád-, sás- és hinárfélék társaságában hazai tündérrózsák virítanak majd. /mt1/

bb. 13. gyermek-üdülőttelepet építenek a sátoraljaujhelyi várhegyen

a vid fm/mné/ká/11 La

1968. december 12.

a szakszervezetek országos tanácsa sátoraljaujhelyen, a város fölé magasodó várhegyen, festői szépségű környezetben építi fel 512 személyes nyári gyermeküdülőtjét.

a huszmillió forintos beruházással épülő telepen pavilonrendszerű épületekben helyezik el a májustól szeptemberig üdülő gyermekeket, akiket elsősorban az alföldről hoznak a hegyvidékre. a szálláshelyül szolgáló pavilonok mellett zuhanyozók, öltözők készülnek. a központi épületben helyezik el a több mint ötszáz adagos konyhát, az éttermet, az orvosi szobát és a többi közös helyiséget. a hatalmas teraszról festői kilátás nyílik a bodrog völgyére és a tokajig húzódó nagyüzemi szőlőstáblákra. az egyes épületeket aszfaltozott utak kötik össze. természetes szépségében meghagyták a hegyet borító fenyőerdőt és csak annyi fát termeltek ki, hogy az épületeknek helyet biztosítsanak.

az új gyermek-üdülőttelephez vezető szerpentin-ut, valamint az utmenti higanygózlámpás közvilágítás és az ivóvízvezeték építésének költségét a városi tanács fejlesztési alapjából fedezték.

/folyt.köv./

K8.45/11 4e 941

810/16p

- 8 -

bb. 13./ gyermek-üdülőttelepet ... folyt./ 11

a zempléni hegyvidék első - szot által épített - gyermek-üdülőttelepén a pavilonok vasbeton-alapjai már elkészültek. erre szerelik fel a vasvázakat, amelyek az épületek oldalait alkotó fapanelokat tartják. a tervek szerint az új üdülőttelepen 1970-ben kezdik meg a gyermekek üdültetését. /mt1/

..-

bb. 14. megfurják a kazlakat

a vid cs/mné/ká/11 La

1968. december 12.

pettkó zsigmond, a veszprémi állami gazdaság dolgozója a híres balatonfüredi „ezermester”, aki már számos mezőgazdasági kisgépet és szerkezetet konstruált, elkészítette az ország első kazal-mintavevő készülékét. ennek különösen az állattenyésztő gazdaságokban veszik nagy hasznát, ahol a szérűskertekben hosszú hónapokig álló takarmányos kazlak állapotát eddig nem tudták megfelelően figyelemmel kísérni. az új kazalmintavevő - amely vágófejjel ellátott összeszerelhető csövekből villaszerű állványokból és kézi hajtókárból áll - igen egyszerű, könnyen kezelhető. a készülékkel belefurnak a kazalba és teljes szélességben eredeti, préselt mintát vehetnek. így idejében észlelhető a beázás, a befűledés és a begyulladás. a kazal-mintavevő készüléket több nagyüzemi gazdaságban kipróbálták és sikerrel alkalmazták. /mt1/

..-

bb. 15. új színháztörténeti dokumentumok negyvennégy évvel ezelőtt móríc zsigmond személyesen irányította nyíregyházán a „sári bíró”, próbáit

b vid fm/mné/ká/11 La

1968. december 12.

a fennállása 75. évfordulójának megünneplésére készülő nyíregyházi móríc zsigmond színház történetének kutatása közben a színház névadójával kapcsolatban érdekes dokumentumokra bukkant dr. szilágyi béla tanítóképző-intézeti tanár. a korabeli újságokból és egyéb írásokból kiderült, hogy móríc zsigmond 1924. december 11-től 21-ig nyíregyházán tartózkodott és személyesen irányította a „sári bíró”, próbáit. /folyt.köv./

- 9 -

8.50/11 4e 941

810/16p

bb. 15. / új színháztörténeti ... folyt./ II

heltai hugó, a nyíregyházi színház akkori igazgatója már korábban felkereste budapesten az író, és közölte vele, hogy szeretné a „sári bíró”-t bemutatni. az író örömmel fogadta a kezdeményezést, s ígéretet tett arra, hogy személyesen résztvesz a próbákban. erre 1924. decemberében került sor. móríc zsigmond 11-én érkezett nyíregyházára és a volt korona, a mai szabócs szálló 31-es szobáját foglalta el. a színészeket még aznap összehívták a szállóban és az íróval egyetértésben osztották ki a szerepeket. móríc saját maga mondta el a szereplőknek elképzeléseit a színmű alakjairól,

hangsúlyozva hogy annak megírásakor nem idillikus paraszti figurákra gondolt, hanem olyan emberekre, akik keményen küzdenek a megélhetésért és jogaikért.

az író a próbákban is rendszeresen résztvett, segítette a színészeket a jellemek megformálásában. közben két kirándulást tett a megyében. egyik alkalommal nagyhalászon járt, s „inkognitóban”, gyűjtötte a paraszti olvasók véleményét, ezt követően a nyíregyházához tartozó salamonbokori iskolát kereste fel, majd ellátogatott néhány paraszt-családhoz.

a színészek rövid idő alatt felkészültek az előadásra, s a premierre december 20-án került sor. ezt, és az ezt követő, második előadást móríc zsigmond is megtekintette. a korabeli újságok szerint az előadásnak nagy sikere volt a közönség lelkesen ünnepelte az író, a rendezőt és a színészeket./mti/

..

bb. 16. karácsonyi költőpénz terven felüli nyereségből

vid cs/mné/ká/il la

1968. december 12.

a tatabányai cementgyárban számvetést készítettek a jubileumi felajánlások teljesítéséről és a várható nyereség alakulásáról. a gyár dolgozói a párt megalakulásának 50. évfordulójára vállalták, hogy a tervezett 67 millió forintos nyereséget kétféle módon teljesítik. a vállalatok teljesítése során számos olyan ötletet, javaslatot valósítottak meg, amellyel növelték a berendezések teljesítményét, csökkentették a termelési költségeket. év eleje óta 70 millió forint nyereséget könyveltek el, s a számítások szerint 83 millió forintos nyereséggel zárják majd az évet. a kitűnő eredmények láttán az üzem vezetői úgy döntöttek, hogy még év vége előtt kiosztanak bizonyos összeget. a rendkívüli prémiumot a karácsonyi ünnepek előtt, ezen a héten megkapják a dolgozók. a terven felüli nyereségből most mintegy 400 000 forintot fizet ki a gyár./mti/

..

- 10 -

8.55/il HC 910

10⁰⁰/6p

bb. 17. tizenöt országba exportálják a gyulai butort

a vid cs/mné/ká/il la

1968. december 12.

a gyulai fa- és fémbutoripari ktsz az idén kereken 120 millió forint értékű butort gyártott, ami 3 millió forinttal haladja túl a tervezett szintet. a jónévű szövetkezet modern iroda-, vendéglátóipari dolgozószoza és kertibutor garnitúráit nemcsak hazánkban kedvelik, tizenöt országba exportálják rendszeresen. a moszkvában nemrég felépült kgsz palotába csaknem 10 millió forint értékű butort szállítottak. a ktsz kiváló termékeiből ez évben budapesten, továbbá 8 külföldi nagyvárosban rendeztek kiállítást, amelyeken 180-féle butort mutattak be. a tervek szerint jövőre 150 millió forint értékű butort adnak át a kereskedelemnek, s ennek 80 százaléka máris megkötötték a szállítási szerződést. a megnövekedett igények kielégítésére a következő években 25 millió forintos beruházással bővítik, korszerűsítik a szövetkezet telepeit./mti/

..

bb. 18. háromszáz milliós vagyonnövekedés a csongrádi tsz-ekben

a vid cs/tné/ká/il la

1968. december 12.

sikeres esztendő zár csongrád megye 143 közös gazdasága. a mintegy félezer leltározó bizottság eddigi felmérései szerint több mint 300 millió forinttal növekedett a tsz-ek vagyona: az épültek, az ültetvények, a különböző mezőgazdasági gépek, stb. értéke. a szarvasmarhaférőhelyek száma 2300-al növekedett, a sertéshizlaló-telepek bővítésére 32 millió forintot költöttek. a szentesi primórtermelő tájörzet szövetkezetei termálvízzel fűtött új kombinátokat építettek. a tagok és alkalmazottak személyes jövedelme magasabb a tavalyinál. a gazdasági ágak közül a tej- és hústermelésben volt a legnagyobb arányú a fejlődés. negyvenezer hektoliterrel több tejet adtak át a kereskedelemnek, mint az előző évben. a borjak száma egy év alatt 20 százalékkal növekedett és háromezernél több hizómarnát értékesítettek, mint tavaly./mti/

..

- 11 -

4c 910

10⁰⁰/6p

bb. 19. tizenegy angol cég műszerkiállítása

t sl/lk/il bs

1968. december 12.

csütörtökön a népköztársaság utja 2. szám alatti bemutatóteremben kiállítás nyílt, ahol a data-loom angol kereskedelmi vállalat bemutatja 11 angol gyár legújabb műszereit. kiállítottak különféle oszcilloszkópokat, regisztráló műszereket, koordináta-írókat, digitális voltmérőket, számítógépeket, áramlasmérő műszereket, teljes betegellenzőrendszereket. a többi között bemutatnak egy korszerű vértérfogató-számláló műszert, amely rádióaktív izotópok segítségével pontosan kimutatja, hogy mennyi vér kering a betegben, s így a klinikákon nagy hasznát veszik, amikor vérátömlesztésre kerül sor. elhozták budapestre az Európában egyedülálló hozdozható gamma-sugármérő spektrométert, amelyet a bécsi nemzetközi atomenergiaügynökség is használ.

a kiállítást december 17-ig naponta 10-től 18 óráig szombaton 13 óráig tartják nyitva./mti/

bb. 20. három nap alatt 1,1 milliárd forintos bevétel a báv aukcióján

i kf/lk/il bs

1968. december 12.

telj. nézőtér előtt tartja jubileumi művészeti aukciósorozatát a mom szakasits árpád művelődési házában a bizományi áruház vállalat. az elmúlt három napon olyan tárgyak kerültek árverésre, amelyekből évek óta nem volt aukció.

az érdeklődés kezdetben lanyha volt. az első napon felkínált butoroknak, szőnyegeknek például csak a felét vették meg. igaz, nagyméretűnek tartották és drágállották a butorokat. a kisebb darabok inkább kelendők voltak, elkelt például két 25 000 forintos szekrényke és komód. volt olyan antik asztalka, amelyért kétszeres árat fizettek. a szőnyegek közül az ispahán érte el a legmagasabb árat 18 000 forintot adtak érte.

a porcelán-, ezüst- és csonttárgyak napján 150 000 forintot hagytak a teremben a licitálók. különösen nagy sikerük volt az ezüstitárgyaknak. a felkínált 51 darabból mindössze hét maradt meg. egy 1510-ben készült diszkanálért például 2 400 forintot adtak, s 600 forint helyett 2000-ért kelt el egy ezüst tehénszobrocska-tejszintartó.

/folyt.köv./
10.50/il

- 12 -

bb. 20./ három nap alatt .... folyt./ il

mennyiségben és választékban a szerdai aukció volt a legnagyobb több mint 200 fémtárgyat, régi fegyvert, szobrot, keleti és üvegtárgyat árvereztek el, s a bevétel csaknem 300 000 forint volt. egy augsburgi asztali óráért 8 000 forintos kikiáltási ár helyett 17 000 forintot fizettek. műsoron kívüli számai is voltak ennek a napnak. ugynevezett utókérésre újból árvereztek tíz hétfőn megmaradt butort, amelyek a kikiáltási áronkeltek el.

az aukció eddigi három napja megfelel a várakozásnak. összesen 1,1 milliárd forintos bevételt hozott. most következik a finis, a legnagyobb érdeklődéssel várt festmények aukciója. csütörtökön és pénteken 324 ikonra, miniatűrre és festményre licitálhatnak az érdeklődők./mti/

bb. 21. befagyott a balaton

a vid kz/tné/ká/il bs

1968. december 12.

a napok óta tartó hideg időjárás következtében csütörtökön reggelre befagyott a balaton: átlagosan 2 centiméter vastagságú összefüggő jégréteg borítja a tavat. ezzel a hajózási idény véget ért, az utolsó - síófok-füredi - járat is megszűnt. a komp csütörtökön délelőtt kelt át utoljára az északi partra, aztán a balatonfüredi hajógyárba „vonult”, garanciális nagyjavításra. hasonlóképpen megkezdtek a síófoki kikötőbe horgonyzó vízijárművek javítását is./mti/

bb. 22. 3 milliárd 200 millió kilowattóra - ünnepi ankét a főváros villamosenergia ellátásának 75 évéről

t tz/lk/il bs

1968. december 12.

kétnapos ünnepi ankétot rendezett a technika házában a magyar elektrotechnikai egyesület és a budapesti elektromos művek abból az alkalomból, hogy 75 éve kezdődött meg budapesten a villamosenergia-szolgáltatás.

az ankétot csütörtökön délelőtt szili géza nehézipari miniszterhelyettes nyitotta meg. hangsúlyozta: nem sok város dicsekedhet világszerte ekkora multtal a villamosenergia-szolgáltatás terén, mint budapest.

/folyt.köv./
11.17/il

- 13 -

11.17.11
11.17.11

bb. 22./ 3 milliárd ....folyt./ 11

nagy utat tett meg ez a szolgáltatás az elmúlt hét és fél évtized alatt, de különösen a felszabadulás óta, aminek folytán fővárosunk területén az áramszolgáltatás üzembiztonság szempontjából az iparilag legfejlettebb országok hasonló szolgáltatásaival vetekszik.

a főváros utcáit és tereit jelenleg több mint 150 000 fényforrás világítja meg, ötször annyi, mint 1938-ban. a korszerű világító testek alkalmazása folytán azonban a kibocsátott fény az elmúlt 30 év alatt tizenkétszeresre növekedett.

a budapesti elektromos művek már kidolgozta hálózatainak az 1980-ig terjedő időszakra vonatkozó fejlesztési terveit, amelyeknek teljesítése több milliárd forint felhasználását igényli.

a bevezető előadásban marton tiber, az elektromos művek igazgatója utalt arra, hogy az elmúlt 75 év alatt soha, a történelem legviharosabb pillanataiban sem szűnt meg teljesen az áramszolgáltatás a fővárosban. három százaléknyi terheléssel még az ostrom idején is sikerült fenntartani 1945 májusában pedig nagyjából már az egész lakossághoz el tudták juttatni az elektromos áramot.

jelenleg legfontosabb céljuk a peremkerületek körülbelül ötezer fogyasztóját érintő problémának, a helyi feszültségesésnek a megszüntetése.

a tervek szerint legkésőbb 1972-ig ezzel a feladattal is megtrkóznak, s akkor már minden fogyasztóhoz az előírt feszültségnek megfelelő áram érkezik majd. dolgoznak a telemechanizáció tervein, vagyis a távvezérlési, távjelzési rendszer bevezetésén, amittől gyakorlatilag az üzemzavarok számának további csökkenése várható.

/folyt.köv./
11.26/11

- 14 -

AA 11/2
AA 5-16p

bb. 22./ 3 milliárd .... 2. folyt./ 11

böröcsök dezső, az elektromos művek főosztályvezetője a fogyasztók és az áramszolgáltatás kapcsolatának alakulásáról szólt. elmondta, hogy jelenleg az elektromos művek 206 000 fogyasztót - háztartást és üzemet - lát el árammal a hatáskörébe tartozó 3 100 négyzetkilométeres területen, ahol egyébként a villamosenergia-forgalma körülbelül tizszeresen haladja meg az országos átlagot. a fogyasztás pedig egyre növekszik. 1960-ban például a fővárosban egyháztartásra 516 kilowattóra tavaly viszont már 1 034 kilowattóra fogyasztás jutott. összesen az elektromos művek a fővárosban és a működési körzetébe tartozó egyéb területeken - szódtól ráckeveig és tahitófalutól százhalombattáig, illetve gödöllőtől budakesziig - évenként 3 milliárd 200 millió kilowattórát juttat el a fogyasztókhoz.

csütörtökön még a hálózatfejlesztés távlati tervezésének módszereiről, valamint az elektromos művek próbaállomásának mérés-technikai és szigetelésellenőrzési tevékenységéről hangzott el előadás. pénteken az ankét további négy előadással folytatódik, délután pedig megtekintik a főváros közvilágítását és diszkivilágítását. a kétnapos ankétot szombaton reggel szakami bemutató követi./mt1/

.-.

bb. 23. ,,soron kívül,, kell megtanulnunk a reklámozást - pszichológusok tanácskozása a reklámról

t tz/lk/11 bs

1968. december 12.

csütörtökön délelőtt a máv utasellátó Münnich ferenc utcai kulturotthonában a reklámpszichológiáról rendezett ankétot a műszaki és természetudományi egyesületek szövetségének ipargazdasági bizottsága. a tanácskozáson körülbelül másfélszáz pszichológus és kereskedelmi szakember vett részt, köztük sok fiatal, csak néhány éve végzett közgazdász.

/folyt.köv./
11.30/11

- 15 -

AA 11/2
AA 5-16p

bb. 23./ „, soron kívül „ ... folyt./ il

az ankéttal a rendezők arra kívánták felhívni a figyelmet, hogy az új mechanizmus korszakában nem elégedhetünk meg eddigi, kezdetleges reklám-módszereinkkel, hanem olyan konkrét, meghatározott árucikkre vonatkozó reklámozásra van szükségünk a bel- és külkereskedelemben egyaránt, ami nemcsak az amúgy is vásárolni szándékozókhoz szól, hanem arra is alkalmas, hogy egyáltalán felébressze a vásárlási kedvet. ehhez azonban a reklámozás lélektani vonatkozásainak tisztázására és a levonható következtetések gyakorlati alkalmazására is szükség van.

amint az ankét első előadója, dr. radnai béla docens hangsúlyozta, ezen a téren akkor az elmaradásunk, hogy egyszerűen nem érünk rá pótolni az elmulasztott husz esztendőket. szinte „soron kívül„, kell megtanulnunk a jó reklámozás módszereit. amíg ezt el nem értük, ki vagyunk szolgáltatva az e téren előtünk járóknak: sem kitérni nem tudunk a miénknél fejlettebb reklámjuk hatása alól, sem ellensúlyozni nem tudjuk az. figyelemmel kell lennünk arra, hogy a reklámozás módszerei az utóbbi évtizedekben nagyot fejlődtek. tiz-husz év e még a „blickfang„ volt a lényeg, most már a „blickführung„ lett az. vagyis nem elég a figyelmet felkelteni, hanem azt tovább is kell vezetni, a célba vett személyeket egy pillanatra sem szabad kiengedni reklámunk hatása alól. a legfontosabb azonban, hogy a reklám eszköze mindig szorosan kapcsolódjék a reklámozott cikk jellegéhez. a cirkusz műsorát és a gyermekek számára írt könyveket például harsány, egy akadémiai szintű előadást, vagy egy lexikont pedig mérték tartó, komoly színekkel kell reklámozni.

az ankéton a továbbiak során még öt előadás hangzott el a reklámpszichológia tárgyköréből. például dr. király józsef, akkereskedelmi munka- és üzemszervezési intézet pszichológiai osztályának vezetője többek között azokról a kísérletekről számolt be, amelyek során műszeresen mérték fel a különböző reklámeszközök hatékonyságát, dr. nemesi konrád, az országos idegenforgalmi tanács titkárságának munkatársa pedig a humornak, mint a reklám eszközének jelentőségéről szölt./mti/

..

11.38/1L

- 16 -

11.50
12.10/1cp

bb. 24. nagy rejtett tartalék: a raktárak korszerűsítése - kétnapos országos tanácskozás a raktározási kérdésekről

t tz/lk/il bs

1968. december 12.

a népgazdaság számos ágazatának közös gondjait tárgyalják a szakemberek csütörtökön és pénteken a technika házában, az országos raktárfejlesztési tanácskozáson. ennek megfelelően a konferencia rendezésében a gépipari tudományos egyesületnek a mtesz tagegyesületeinek egész sora sietett segítségére „az építőipari, a faipari, a papir- és nyomdaipari az agrár, a vegyész, az erdész, a bányász és kohász, a textiles szakembereket tömörítő egyesületek, valamint a belkereskedelmi műszaki fejlesztési bizottság és az állami termékgyártó igazgatóság.

a tárolás műszaki és munkaszervezési feladatainak megoldása terén ma még messze vagyunk a kívánt szinttől. pedig talán nincs is a termelésnek olyan ága, amelynél ennek a látzólag mellékes feladatkörnek helyes vgy helytelen ellátása erőteljes befolyást ne gyakorolna az eredményre. ezt az elmaradást most már sürgősen be kell hoznunk, ami egyúttal jelentős rejtett tartalékokat is szabadíthat fel a vállalatok nyereségének művelésére.

a konferencia napirendjére tüzték a raktárfejlesztésben érdekelt szakterületek legfontosabb feladatait, a rakodógépgyártás, a raktári berendezések, az új technológiák, stb. kérdéseit, de megtárgyalják az egyes szakterületek különleges problémáit is.

a témakör átfogó jellegét egyébként a vitaindító referátumok előadónak összeválogatása is mutatja. andrási győzőnek az állami termékgyártó igazgatóság vezetőjének megnyitóját után ugyanis dr. kocsis józsef kohó- és gépipari, horváth gyula könnyűipari és borsos lászló belkereskedelmi miniszter-helyettes előadásai adtak képet a három minisztérium területén jelentkező raktározási problémákról, rékai gábor, a gabona tröszt vezérigazgatója pedig kifejezetten a szemestermények raktározásával kapcsolatos kérdéseket vázolta fel. ezekhez az alapozó előadásokhoz csütörtökön hangzanak el a korreferátumok és hozzászólások, pénteken pedig a szűkebb körű szakmai megbeszéléseket bonyolítják le./mti/

..

bb. 25. a mahart balatoni hajózási vállalat

gk/1L bs

1968. december 12.

üzemigazgatósága közli, hogy a szántód-rév és tihany-rév közötti kompjárat csütörtökön 12 órakor közlekedett utoljára./mti/

..

11.47/1L

- 17 -

12.10
13.15/1cp

bb. 26. nyugat-európai szakemberek az automata analízátorról

t tz/gk/1l bs

1968. december 12.

„automata analízátor”, címmel csütörtökön kollokviumot rendezett a technika házában a technikon instruments company ltd., a magyar kémikusok egyesületével együttműködve.

a kollokviumon h. w. holy, dr. c. studievic és dr. m. van sande, a társaság angol, francia, illetve belga képviselői tartottak előadást az automatizált elemző módszerek klinikai illetve ipari alkalmazásának lehetőségeiről.

délelőtt a klinikai és általános biokémiában az egészségügyi szűrővizsgálat és a hematológia illetve immunológia területén, délután pedig akutatózásban, a gyógyszerészetben, az állatgyógyászatban és a víz szennyező anyagainak vizsgálatában betöltött szerepét ismertették.

az előadásokat követően az automata analízátor használatát ismertető filmeket mutattak be./mti/

bb. 27. megnyílt a kiváló áruk fóruma kiállítás - újabb 86 cikk minőségi kitüntetése

t kf/kf/1l bs

1968. december 12.

az országos piackutató intézet harmadszor rendezte meg a kiváló áruk fóruma kiállítást, amelyet csütörtökön nyitottak meg az intézet nagymező utca 20. szám alatti bemutatótermében. a kiállítás december 21-ig tart nyitva.

a fórum őszi pályázatára a kermi-hez 167 cikket küldtek be a vállalatok. ebből a szigorú minőségi vizsgálaton 49 „megbukott”, időközben 10 termékkel „visszakoztak”, a vállalatok. végül is a kiváló áruk fórumának minősítő bizottsága 36 üzemi 86 gyártmányának adta meg a kitüntetést, a kiváló minőséget tanúsító megkülönböztető jelzés használatára az engedélyt. a fórum őszi pályázatán az elzett, a habhelyemkötött-áru gyár ismét remekelt, több termékük lett kiváló.

/folyt.köv./

12.00/1l

k

- 18 -

13⁰⁰ / 14

bb. 27./ megnyílt ... folyt./ 1l

először jelent meg a fórumon a konzervipar, amelynek 6 üzemé mind a 13 benevezett termékére megkapta a kiváló minősítést. a hungária műanyagfeldolgozó vállalat műanyag ruháskosarának, mosogatótáljának kiváló minősítése azért is örvendetes, mert egyben drága importot pótol gyártásukkal a vállalat. valamennyi benevezett árujára megkapta az elismerést a rákospalotai bőr- és műanyagfeldolgozó vállalat. új jelentkező volt a voszk, amely muscat soleil csemegeborán használhatja ezentúl a megkülönböztető jelet. a magyar likőripari vállalat négy termékén, köztük a lánchid brandy-n, a magyar állami pincegazdaság a törökverő likőr boron, s két pezsgőjén tüntetheti fel a fórum háromszögletű jelét.

a kiállítással kapcsolatban, az országos piackutató intézet értékelte a fórum tevékenységét. egyebek között megállapította hogy a vevők elégedettek a kitüntető jelzéssel ellátott cikkekkkel. a fórum az elmúlt időszak alatt már ellenőrizte az általa minősített termékeket, s azt tapasztalta, hogy 1-2 kivételtől eltekintve most is megfelelnek a fórum magas mércéjének. a danuvia hőkioldós kávéfőzőjénél felmerült ugyan a kiváló minősítés visszavonása, mert az első sorozat nem felelt meg a pályázaton elfogadott étalonnak - a gyár azonban a kifogásolt készülékeket visszavette, a hibákat kijavította, s most már olyan minőségű készülékeket ad piacra, amelyek megfelelnek a fórum követelményeinek. a tiszai cipőgyár „önként”, lemondott a kiváló minősítés használatáról a textilfelsőrészü női cipőnél mert nem sikerült tartania az előírt minőséget. megvonták viszont a kitüntetést a pest megyei írószergyártó vállalat pax golyóstolljától mindaddig, amíg az ellenőrzés és a vevők által kifogásolt hibákat nem szüntetik meg./mti/

--

bb.28. időjárásjelentés

gk/1l

1968. december 12.

a meteorológiai intézet jelenti csütörtökön 13 órakor:

a hideg idő tovább tart.

a földközi-tenger térségében erősen felhős, esős, helyenként zivataros időjárás uralkodik. európa középső részén tovább folytatódik a hideg idő. skandinávián keresztül a szovjetunió európai területére enyhe, nedves levegő áramlik.

/folyt.köv./

- 19 -

12.38/1l k 12⁵⁰

15⁵⁰ Dm 13²⁰ / 14

bb. 28./ idő ... folyt./ il

hatására sokfelé havazik és a kemény hideg fokozatosan mérséklődik. a hőmérséklet közép- és délkelet-európában 5-10 fokkal alacsonyabb az évszaknak megfelelő értéknél, máshol 2-4 fokkal magasabb annál. hazánkban szerdán a délnyugati megyékben erősen felhős volt az ég és többfelé esett a hó. a lehullott hó csapadékmennyisége azonban sehol sem haladta meg az 1 millimétert. az ország többi részén 4-7 órán keresztül sütött a nap és havazás nem volt. a hőmérséklet napközben sem emelkedett 0 - minusz 5 foknál magasabbra. ma hajnalban az ország területén minusz 6- minusz 17 fok közötti hőmérsékleteket mértek. délelőtt országszerte tovább folytatódott a hideg idő. havazás sehol sem volt. egy-két helyről zuzmarát, ködöt jelentettek. 11 órakor minusz 3 - minusz 8 fok között volt a hőmérséklet.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke minusz 5.2 fok volt, a sokévi átlagnál 6.7 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet minusz 4 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 771 milliméter, gyengén süllyedő irányzatú.

várható időjárás péntek estig: délnyugaton kisebb felhőátvonulások, szórványosan havazással. máshol kevés felhő, csapadék nélkül. mérsékelt, időnként élénk délkeleti szél. helyenként zuzmarás köd. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet északkeleten minusz 10 - minusz 15, máshol minusz 6 - minusz 10 fok, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken minusz 1 - minusz 6 fok között.

a duna vizállása budapestnél 143 centiméter./mti/

bb. 29. egészségügyi ujitási kiállítás győrt

vid kz/tné/ká/il bs

1968. december 12.

egészségügyi ujitási kiállítás nyílt csütörtökön győrt, a közegészségügyi és járványügyi állomáson. hetven egészségügyi ujitást láthatnak az érdeklődők részletes használati leírással. valamennyit az elmúlt négy évben vezették be. a kiállítást dr. mike zoltán megyei főorvos nyitotta meg./mti/

14.00/il

- 20 -

ll
1500Dui

bb. 30. újságírókat tüntett ki a zalaegerszegi városi tanács végrehajtó bizottsága

vid kz/tné/ká/il bs

1968. december 12.

„városunkért”, emlékplakettel és diszoklevéllel tüntette ki a zalaegerszegi városi tanács végrehajtó bizottsága dr. kerkay lászlót, a zalai hírlap főszerkesztőjét, teleky lajosnét, a lap rovatvezetőjét és tóth antalt, az mti zala megyei szerkesztőségének vezetőjét. a kitüntetések csütörtökön kustos lajos, a városi tanács végrehajtó bizottságának elnöke adta át./mti/

.-.

bb. 31. cementipari ifjúsági vezetők tanácskozása

vid kz/tné/ká/il bs

1968. december 12.

csütörtökön a hejőcsabai cement- és mészműben megkezdődött a cementipari ifjúsági vezetők kétnapos országos tanácskozása. a résztvevők, köztük a kisz központi bizottság, valamint az iparág képviselői, megtárgyalják az üzemi kisz-szervezetek által szervezett termelési mozgalmak eredményeit, s továbbfejlesztésének lehetőségeit. foglalkoznak az ifjúsági szervezetek munkájával, továbbá a kollektív szerződésekkel, illetve a fiatalok ezzel kapcsolatos javaslataival. meghatározzák, hogy az iparág üzemei miképpen segíthetik elő leghatékonyabban az országos fontosságú beremendi cement- és mészmű építésének meggyorsítását. e nagyszabású beruházás felett a kisz védnökséget vállalt./mti/

.-.

bb. 32. öt mecseki szénbánya teljesítette éves tervét

vid kz/tné/ká/il bs

1968. december 12.

a jubileumi munkaverseny újabb szép eredményeként csütörtökön a mecseki szénmedence legnagyobb üzeme, a komlói kossuth bánya is teljesítette 1968. évi tervét. ezzel ötre emelkedett azoknak a mecseki szénbányáknak a száma, amelyek már „befejezték”, az 1968. évet.

/volyt. köv./

14.05/e

- 21 -

ll
1600Dui

bb. 32. / öt mecseki .... folyt./ il

a komlói kossuth bánya eredményében nagy része van az anyagi érdekeltség körültekintő érvényesítésének. novemberben 2.1 millió forintot fizettek ki célprémium gyanánt azoknak a fejtési és vágathajtó csapatoknak, amelyek a legtöbbet tettek a termelés növeléséért. decemberre újabb 2.5 millió forint célprémiumot tűztek ki a fizikai munkát végző bányászok részére. a tervüket határidő előtt teljesítő üzemek kettős igényt váltottak, illetve váltanak valóra: pótolják a súlyos bányatűz miatt tetemes adóssággal küzdő komlói zobák akna hiányát, ugyanakkor - vállalati szinten - az eredetileg tervezettnél 60 ezer tonnával több szenet adnak piacra az év végéig./mti/

bb. 33. áruház rt

a vid kz/tné/ká/il bs

1968. december 12.

zalaegerszeg és nagykanizsa iparcikk boltlátozatának fejlesztéséről és áruellátásáról tanácskoztak szerdán és csütörtökön zalaegerszegen zala megye állami és kereskedelmi vezetői keserü jánosné belkereskedelmi miniszterhelyettes részvételével. a tanácskozáson örömdetesnek ítélték azt a körülményt, hogy a fogyasztási és értékesítő szövetkezetek is bekapcsolódtak a városok ellátásába. az így kialakult verseny a lakosság javát szolgálja. a hálózat fejlesztésében a továbbiakban is a nagy idegenforgalmu és nagy vásárlóközzel rendelkező nagykanizsa áll az előtérben. jövőre szövetkezeti áruház nyílik a városban: tizenhat millió forintot költenek a kialakítására. a zalai városok kiskereskedelmi hálózatának fejlesztése - hangsúlyozták a tanácskozáson - csak a kereskedelmi vállalatok saját erőforrásaiból történik. ezzel kapcsolatban tárgyalások kezdődtek a vállalatok között centrum áruházak részvénnytársasági alapon történő építésére./mti/

14.15/11

bl
1600 Dny

- 22 -

bb. 35. nyolcvan éves „a sárköz festője,,

vid kz/tné/ká/il bs

1968. december 12.

csütörtökön ünnepelte 80. születésnapját szabó dezső, szekszárd és tolna megye legidősebb festőművésze, akit sokan a „sárköz festőjeként,, ismernek. a sárközi népiéletet megelevenítő alkotásai díszítik a szekszárdi vasutállomás várócsarnokának falait és a tanácsháza dísztermét is. az idős művész ma is kitűnő egészségnek örvend és készül 1969-re tervezett jubileumi kiállítására. nagyszámu barátja és tisztelője meleg szeretettel köszöntötte születésnapján./mti/

bb. 34. cseterki lajos látogatása szabolcs-szatmár megyében

vid kz/tné/ká/il bs

1968. december 12.

cseterki lajos, az elnöki tanács titkára, az mszmp központi bizottságának tagja szerdán és csütörtökön szabolcs-szatmár megyébe látogatott. meérkezése után a megye vezetőivel, dr. orosz ferencsel, a megyei pártbizottság első titkárával, dr. fekszi istvánnal, a megyei tanács végrehajtó bizottsága elnökével, dr. gombás sándorral, a megyei pártbizottság titkárával, murczkó károlyval, a nyiregyházi városi pártbizottság első titkárával és dr. ördögh jánossal, a városi tanács végrehajtó bizottsága elnökhelyettesével tárgyalt, majd kíséretükben felkereste a nyiregyházi palma gumigyárat. megtekintette a bővülő gyár új üzemeit, majd a nyiregyházi konzervgyárba látogatott. ezután a megyei tanács székházának nagytermében aktívaülésem találkozott az értelmiségi dolgozókkal. időszerű bel- és külpolitikai kérdésekről tájékoztatta őket. este látogatást tett a nyiregyházi tanárképző főiskolán, csütörtökön pedig a kemecsei állami gazdaságot kereste fel. ott kicska antal igazgató tájékoztatta a gazdaság munkájáról. cseterki lajos ezután a nyiregyházi járás és kemecse község párt-, állami és gazdasági vezetőivel tárgyalt.

a szabolcs-szatmár megyei látogatást megelőzően az elnöki tanács titkára miskolcon a nehézipari műszaki egyetemen tartott előadást az időszerű bel- és külpolitikai kérdésekről./mti/

14.15/e

bl
1600 Dny

- 23 -

bb. 36. fejlesztik bács-kiskun megye vízgyűjtő hálózatát

a vid kz/tné/ká/il bs

1968. december 12.

csütörtökön kiskőrösön választmányi ülést tartott az „alsó-dunavölgyi vízgazdálkodási területi társulás”, a tanácskozáson a körzethez tartozó öt vízgazdálkodási társulat irányítói és a községi vízműtársulások vezetői értékelték az ideiglenes eredményeket, s vitatták meg a további feladatokat. a vízgazdálkodási társulatok - mutattak rá - több mint 900 ezer hold területen tartanak felügyeletet. irányításukkal néhány év alatt 500 kilométerrel bővült a vízgyűjtő csatornahálózat. a kiadósabb tavaszi belvizek esetén azonban még így is 30-40 napot vesz igénybe a termőterületek víztelenítése. a károk megelőzésére kívánatos volna ezt az időt legalább a felére csökkenteni. e célból tovább fejlesztik a vidék vízgyűjtő hálózatát: a tervek szerint 1970-ig az állami támogatást is hozzászámítva, több mint 110 millió forintot költenek erre. a csatornákat úgy alakítják ki, hogy ne csak a belvizek elvezetésére legyenek alkalmasak, de nyáron öntözővizet is adjanak a földeknek. vízműtársulat 13 működik a megyében. ezek terveit összegezve rámutattak: a megye valamennyi községéből rövidesen eltűnnek a kerekes-kutak, gémeskutak. a vízellátás javítására 1972-ig 54 millió forintot költenek. /mti/

bb. 37. tájékoztató a brnói nemzetközi hegesztéstechnikai kiállításról

t sz/gk/il bs

1968. december 12.

a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövetségének kereskedelmi osztályán csütörtökön sajtókonferencián tájékoztatták az újsáírókat a brnóban 1969. március második felében 14 ország részvételével sorra kerülő hegesztéstechnikai szakkiállításról. jozef buzek kereskedelmi tanácsos megnyitója után jan fegl mérnök, a kiállítás igazgatója elmondotta, hogy több mint száz cég 4 000 négyzetméter területen mintgy ötszáz gépet mutat majd be. a kiállítással egyidőben hegesztéstechnikai konferenciát rendeznek, találkoznak a szaklapok szerkesztői, külön szakmai napokon előadások hangzanak el a műanyag, továbbá az ellenálláshegesztésről, a hegesztéssel történő anyagvágásról és szimpozion lesz a hegesztő áramforásokról. bár a kiállításon magyarországi nem vesz részt, a szakmai tapasztalatcserére számos magyar szakembert várnak. annál is inkább, mert több magyar üzemben működnek csehszlovák gyártmányu hegesztőgépek és a csehszlovák külkereskedelm évente egymillió rubel értékben szállít magyarországra hegesztő elektrodákat. /mti/

14.50/11

- 24 -

16:20 Duj

bb 39. két hét múlva 974 400 békekölcsön kötvényre 151.4 millió forintot sorsolnak ki

1 kf/kf-ju bs

1968. december 12.

az év utolsó államkölcsön sorsolását két hét múlva, december 27-én és 28-án rendezti az országos takarékpénztár budapesten, a máv utasellátó arany jános utcai kulturtermében. ezuttal a ii., a iii. és a iv. békekölcsön 1968. második félévi húzását bonyolítják le.

az első napon délelőtt fél 10 órai kezdettel a ii. békekölcsönből 123 900 kötvényt húznak ki mintegy 34 millió forint értékben. december 28-án 9-13 óra között a iii. és a iv. békekölcsön kötvényeket sorsolják. az 527 000 iii. békekölcsön kötvényre 12.7 millió forint, a 323 500 iv. békekölcsön kötvényre pedig mintegy 44.7 millió forint jut nyeresemény és törlesztés formájában.

a két nap alatt a három békekölcsönből összesen 974 400 kötvényre 151.4 millió forintot sorsolnak ki. /mti/

bb 45- kijevei orvosprofesszorok debrecenben

vid-kz/tné-ju ká bs

1968. december 12.

v.i. milkonak, a kijevei orvostudományi egyetem rektorának vezetésével a szovjet felsőoktatási intézmény háromtagú delegációja érkezett debrecenbe, az ottani orvostudományi egyetem vendégként. a szovjet professzorokat dr. kesztyüs loránd, a debreceni orvostudományi egyetem rektora fogadta. a vendégek megbeszéléseket folytatnak a két egyetem kapcsolatának kiszélesítéséről, intézkedéseket látogatnak, előadásokat tartanak. /mti/

15.20/ju

-25-

16:30 Duj

bb 42. várospolitikai ankét veszprémben

vid/kz/tné/-s ká bs

1968. december 12.

várospolitikai ankétot rendezett csütörtökön veszprémben a hazafias népfront veszprém megyei bizottsága. a tanácskozáson, amelyen részt vett pap jános, a megyei pártbizottság első titkára is, rámutattak, hogy veszprém megye lakosságának 33 százaléka hat városban él. ezekben a városokban koncentráltak a termelőerők, ezekben valósul meg a beruházások mintegy 51 százaléka. aggasztónak ítélték azt a körülményt, hogy az új lakónegyedeket szinte mindenütt a gyárak mellé építik. különösen szembetűnő ez várpalotán és ajkán. az ankéton határozat született arra vonatkozóan, hogy a jövőben mindenütt a lakosság széleskörű bevonásával kell dönteni a városfejlesztési tervekről./mti/

--

bb 43. tizenhat évre ítélték a nyiracsádi gyilkost

vid-kz/tné/-s ká bs

1968. december 12.

a hajdu-bihar megyei bíróságon csütörtökön debrecenben ítéletet hirdettek berta ferenc 23 éves debreceni lakos ügyében. a büntetett előéletű fiatal ember a bűncselekmények egész sorozatát követte el. legsúlyosabb tetteire ez év szeptember 2-án nyiracsádon került sor. az esti órákban ittás állapotban megtámadta a 83 éves özv. büte imrénét, elvette botját, s fejbeverte vele. özvegy büte imréné másnap fejsérüléseibe belehalt. a megyei bíróság berta ferencet emberölés és más bűncselekmények miatt 16 évi szabadságvesztésre ítélte. az ítélet nem jogerős. az ügyész súlyosbításért, a vádlott és a védő enyhítésért fellebbezett./mti/

--

bb 44. művelődési házat avattak bucsán

vid-kz/tné/-s ká bs

1968. december 12.

művelődési házat avattak csütörtökön bucsán, békés megye egyik legkisebb falujában. a csaknem másfél millió forintos költséggel épült művelődési házban többek között filmszínház, könyvtár kapott helyet. a megnyitó ünnepségen a békéscsabai balassi művészegyüttes adott műsort./mti/

--

15.50/szb

-26-

de
1633 Dny

bb 38. mit, honnan gazdaságosan? - import közszükségleti cikkek kiállítása

t sz/gk-lm bs

1968. december 12.

csütörtökön bemutatták a sajtó képviselőinek a konsumex külkereskedelmi vállalatnak azt a kiállítását, amelyet az országos piackutató intézet szalay utcai bemutató termében rendezett „mit, honnan gazdaságosan?„ elnevezéssel.

a bemutatón sumi józsefnek, a konsumex vezérigazgatójának bevezetője után borsos lászló külkereskedelmi miniszterhelyettes elmondotta, hogy nagyra értékeli a kezdeményezést, mindazt a törekvést, amely a lakosság jobb ellátására irányul. ezúttal a konsumex az ezer apró cikk fogalmába tartozó termékeket, konyhai, háztartási eszközöket, vastömegcikkeket, fém acélárúkat és barkácsoló szerszámokat, továbbá háztartási és műanyagárúkat mutat be, mégpedig olyan csoportosításban, hogy egymás mellett sorakoztatja fel a különböző forrásokból származó termékeket és ugyanott láthatók a hasonló hazai gyártmányok is, feltüntetve rajtuk az árakat. így az illetékesek - akiknek a kiállítás szól - körültekintő mérlegelés alapján dönthetnek arról, milyen közszükségleti cikkeket rendeljenek a hazai ipartól és melyeket szerezzék be import útján, s milyen forrásból.

a konsumex tízéves működése alatt számottevően fokozta az importot. a demokratikus országokból származó háztartási tömegcikk behozatala 4 millió forintról 150 millió forintra, a tőkés országokból származó import pedig 600 ezer forintról 34 millió forintra emelkedett. ezek a számok bár számottevő eredményt tükröznek, az importcikkek mennyiségét és választékát mégsem tartjuk kielégítőnek - hangsúlyozta a miniszterhelyettes. az import a kereskedelem hatékony eszköze ösztönzésül szolgál arra, hogy a hazai ipar is versenyképes árukkal jelentkezék és sok területen egy idő után „kiszorítsa„ az importot. a kiállítás hasznos tapasztalatokat nyújt ahhoz is, hogy feltárja a lehetőségeket és módszereket a baráti országokkal kialakítandó széles körű együttműködésre és a közszükségleti cikkek gyártásában és szakosításában rejlő előnyök kihasználására.

péntektől kezdve tíz napon át szakmai csoportokban keresik majd fel a kiállítást a kis- és nagykereskedelm, az áruházak képviselői.

/folyt.köv./
16.12/-s

de

- 27 -

bb 38. /mit, honnan... 1. folyt./-Lm

sumi józsef vezérigazgató az mti munkatársának elmondta, hogy a kiállításon látnak háztartási műanyagcikk, konyhai kisgépek, evőeszközök, barkács- felszerelések nagy része máris kapható. a karácsonyi vásárra különös gondot igényeltek ellátni a belkereskedelmet és a nagykereskedelem által megrendelt valamennyi importcikk már beérkezett. így a vas- és fémtömegcikkeken, műanyagárukon kívül a vásárlók megtalálhatják az üzletekben a külföldi textil méterárakat, kötöttolmikat, műszőrméket, lábbeliket és az egyéb divatcikk sok változatát./mti/

..-

bb 40. magyar szakemberek tanulmányozzák a franciaországi pulykatenyésztést

vid-cs/mné-Lm ká

1968. december 12.

a dél-franciaországi pulykatenyésztés legjobb tapasztalatainak tanulmányozására küldöttség utazott franciaországba a szolnok megyei állami gazdaságokból. a magyar szakemberek 8 napot töltenek a különböző pulykatenyésztő farmokon. a csorbai, a nagykunsági és a mezőturi állami gazdaság részvételével ugyanis-francia-magyar kooperációban - közös pulykatenyésztő telepet alakítanak ki. a tervek szerint a vállalkozás évente 200-220 vagonnyi pulykahúst és másfélmillió napos-pulykát értékesít majd. a tenyészanyagot a francia studler-cég tenyésztéséből szerzik be. az első 11 000-es napospulyka szállítmányt már az idén megkapták franciaországból, s a hazai viszonyok között is jó eredményeket értek el: a fehértozzatu, középnagy testű pulykák 13-14 hetes korukra elérték a 4,7 kilogrammos átlagsúlyt. a hazai szakemberek tárgyalásokat folytatnak újabb tenyészállomány behozatalára is./mti/

..-

bb 41. kötik a dohánytermesztési szerződéseket

vid-cs/mné-Lm ká

1968. december 12.

hazánk egyik legnagyobb dohánytermesztő vidékén, szabolcs-szatmár megyében megkezdtek a jövő évi termelésre szóló szerződés-kötést. az idén 260 közös gazdaság kerekén 20 000 holdon termesztette a legfinomabb dohányfajtákat. a holdankénti átlaghozamok 7-8 mázsa körül alakultak, a holdankénti bevételi átlag pedig elérte a 20 000 forintot. az új szerződések alapján főleg a hagyományos szabolcsi virginia, továbbá a nevesi és a debreceni dohányfajták termőterületeit növelik. ugyancsak előtérbe kerül a dohánykutató intézet több peronoszpórának ellenálló fajtája. a tervek szerint a jövő évben több mint 2 000 holddal bővül a nyírségi dohánytermő-terület./mti/

..-

16. 15/Lm

- 28 -

16. 15/Dani

bb 46. mintaszerű komárom megye tej- és tejtermék ellátása

a vid-kz/tné-ju ká bs

1968. december 12.

az egész megyére kiterjedő többhónapos vizsgálat tapasztalatairól rendezett ankétot csütörtökön tatabányán a komárom megyei állami kereskedelmi felügyelőség a tejipar és a kereskedelem képviselőinek bevonásával. a felügyelőség társadalmi ellenőrök, valamint a budapesti és a győri minőségvizsgáló intézetek szakembereinek közreműködésével a tatabányai tejüzem kivül 114 állami és szövetkezeti boltban vizsgálta az árueellátást, a tejtermékek minőségét, az egészségügyi követelményeket. a vizsgálat, mint dobszai dezső, a felügyelőség vezetője bevezető előadásában hangsúlyozta, a legkedvezőbb tapasztalatokkal zárult. a tejipar, s ebben nyilvánvalóan része van a gazdaságirányítás új rendjének, nagymértékben növelte termékeinek választékát, új termoszkocsikat vásárolt, s ezekkel a megye lakosai községeibe is hetente kétszer szállít friss árut. országosan is kiemelkedő eredménynek számít, hogy a megye 77 helyiségéből mindössze kettőben nincs még megoldva a szervezett tejellátás. a vizsgálat során az ellenőrök egyetlen boltban nem találtak vizezett tejet. a tej zsírtartalma is mindenütt megfelelt a minőségi követelményeknek. a legtöbb szabálytalanság a tej bolti tárolásával kapcsolatos. kifogásolták azt is: a kereskedelem még mindig nem él azzal az új lehetőséggel, hogy a gyengébb minőségű tejet, tejfölt visszadja a tejiparnak. a tanácskozás résztvevői egyetértettek az ellenőrző szervek megállapításaival, s megfelelő intézkedéseket tesznek a feltárt hibák megszüntetésére./mti/

..-

bb 47. pécsi és krakkói egyetemi tanárok cserelátogatása

vid-kz/tné-ju ká bs

1968. december 12.

dr. judi istván dékánhelyettes vezetésével négytagú küldöttség utazott a pécsi egyetem jogi karáról krakkóba. a jagello egyetem jogi karán tanulmányozzák a kulturális együttműködés újabb formáit, lehetőségeit. ezzel egyidejűleg dr. karol sobczak, a jagello egyetem docense a pécsi egyetem államigazgatási tanszékének munkáját tanulmányozza./mti/

..-

16. 35/szo

-29-

16. 35/Dani

bb 49. magas hőmérséklet helyett radioaktív sugár - szovjet - magyar közös kísérletek alapján tökéletesítik a poliésztert

b vid-fm/mné/-s ká bs

1968. december 12.

hazaérkezett a szovjetunióból dr. almásy andor, a kémiai tudományok doktora és harmathy lászló tudományos kutató, a veszprémi nehézszerkezeti kutatóintézet két szakembere. két hónapon át közös kísérleteket végeztek a moszkvai - karpovról elnevezett - fizikai-kémiai kutatóintézet munkatársaival. nagy-laboratóriumi méretekben kipróbálták a szénhidrogén teljes klórozásának új eljárásait, amelyeknek a kidolgozása a hatéves tudományos együttműködés gyümölcse.

a nagyszabású kísérletekhez a karpov intézet sugárforrást, laboratóriumot, a neviki pedig egy új, általa szabadalmaztatott gördülőhengeres filmreaktorot biztosított. az új típusú reaktor segítségével kis térfogat mellett nagy felületen érintkezik a klór és a szénhidrogén. maga az eljárás a hagyományos kémiai folyamatot korszerűsíti. a szénhidrogén klórozásánál eddig 400 celsius fokra volt szükség. a magas hőmérsékleten azonban a klór rendkívül agresszív és ezért a reakcióhoz költséges nikkelberendezésekre lenne szükség. az új eljárásban a magas hőmérsékletet radioaktív sugárzás helyettesíti. kobalt 60-sugárzás gyorsítja a folyamatot; olyan kémiai láncolatot indít el ugyanis, melynek hatására már 180-250 celsius fokos hőmérsékletnél lezajlik a várt reakció. ezen a hőmérsékleten kisebb a korrózió, s a költséges nikkel jóval olcsóbb rozsdamentes acélberendezés helyettesíti. az így előállított termék elsősorban a műanyagiparban hasznosítható, a poliészterek gyúlékonyságát gátolja és mintegy önkioltóvá teszi. így az értékes anyag segítségével tovább szélesíthető a műanyagok felhasználási köre.

az eljárás nagy érdeklődést keltett szovjet és magyar tudományos körökben egyaránt. a végső eredményektől várják a poliészter tökéletesítésének gazdaságos módszerét. /mti/

bb 51. elhunyt holub alajos,

k pr/gk/-s sr bs

1968. december 12.

a párt és a munkásmozgalmak régi harcosa. hamvasztás utáni búcsúztatása kedden 15 órakor lesz az újpesti megyeri temetőben.

magyar szocialista munkáspárt
xiii. kerületi bizottsága.

/mti/

16.46/-s

ll
1410 Daw

-30-

bb 48. karácsonyi magnó-akció

1 kt/kt-ju bs

1968. december 12.

a budapesti rádiótechnikai gyár a ravill nagykereskedelmi vállalatokkal közösen karácsonyi magnó-akciót rendez. a december 31-ig vásárolt 4 sávú m 14-es típusú hrg magnetofon garancia idejét egy évről 18 hónapra emelték fel. az m 14-esre egyenként a ravill árengedményt is adott a kiskereskedelmi vállalatoknak, saját boltjában pedig, a bajcsy zsoltinszky uti ecno üzletben, az eddigi 3300 forint helyett 2 980 forintért árusítja a készüléket. /mti/

bb 50. átadták a 84-es főközlekedési utat - három óra alatt érhetik el a bécsi túsítók a balatont

b vid-kz/tné-ju ká bs

1968. december 12.

csütörtökön sümegeen kiss dezső közlekedés- és postaiügyi miniszterhelyettes átadta rendeltetésének a 84-es számú balatont-sopron közötti új főutvonalat. építését 1960-ban kezdték meg sárvárnál. 1966-ig a jánosházáig húzódó szakasz készült el. a nagyszabású munka további része az eredetileg tervezett négy év helyett két év alatt fejeződött be. ennél az utépítésnél használták első alkalommal a hazai gyártmányú c-25-ös automatikus vezérelésű aszfaltkeverő berendezést. a 130 kilométer hosszúságú ut építésére 450 millió forintot költöttek. nyomvonalán 39 úgynevezett műtergyat - hidat, stb. - kellett kialakítani, nagy részük monolit vasbetonból készült. az új ut az ország egyik legfontosabb idegenforgalmi vidéki közti össze a nyugati natárral. igénybevételeivel a bécsi turisták három óra alatt érhetik el a balatont. /mti/

bb 55. a hazafias népfront budapesti bizottsága

k sj/tr-ju sr bs

1968. december 12.

csütörtökön a kerületi gazdasági-várospolitikai munkabizottságok vezetői részére tapasztalatcserével egybekötött tanácskozást tartott a hazafias népfront ii. kerületi bizottsága helyiségében. dr. szörényi richard, a hazafias népfront ii. kerületi bizottságának elnöke köszöntötte a megjelenteket, majd dr. reischl antal, a hazafias népfront budapesti gazdasági-várospolitikai munkabizottság elnöke nyitotta meg a tanácskozást. a vitaindító referátumot dr. várdai györgy, a ii. kerületi munkabizottság vezetője tartotta. /mti/

16.48/-s

ll
1410 Daw

- 31 -

bb 52. a vetések megerősödve várták a hideget

1 jf/tr szb bs

1968 december 12.

a fagyok egyelőre nem okoznak különösebb gondot a mezőgazdaságban. a hideg fokozatosan jött, a vetéseknek elegendő idejük maradt arra, hogy megerősödjenek és télállóvá váljanak. a gabonavetésterület 80 százaléka a hideget amúgy is jól tűrő szovjet bezosztája és a magyar fertődi fajták kerültek, egyedül a déli származású olasz fajtájú gabonafélék állják nehezebben ezt az időt. a jól megerősödött őszi vetések huzamosabb ideig ellent tudnak állni a fagynak, de a mezőgazdászok szerint egy idő után ugyancsak elkel majd a hótakaró, amely segíti a veszteségnélküli áttelelést. még a fagyok előtt időben betakarították a még kinn levő kertészeti kultúrákat, például a zöldséget, a káposztát, így ezekben a növényekben nem tett kárt az időjárás. a vidékről érkező jelentések szerint azonban számolni kell azzal, hogy ha továbbra is ennyire zord marad a december, késedelmet szenvednek a mélyszántási munkák. ezekkel jelenleg a legelőbbre járnak borsod, heves és pest megyében, ahol a kijelölt terület 90 százaléka végezték el a mélyszántást. somogy és veszprém megyében azonban csak 60 százaléknál tartanak, és ha ezeken a területeken nem igyekeznek, könnyen előfordulhat, hogy a fagyos talajt megfelelően nem tudják majd felszántani. ezért az utóbbi napokban érezhetően meggyorsultak a szántási munkák. a fagyok a szállításhoz kedvező helyzetet teremtek; a trágyát például, amelyet hetekkel ezelőtt a sáros, nehezen járható utakon nem tudtak a helyszínre fuvarozni, most a felfagyott utakon eljuttathatják rendeltetési helyére. /mti/

bb 53. ankét a reform építőipari tapasztalatairól

t sb/lk szb bs

1968. december 12.

az építőipari ágazat főhatóságainak és vállalatainak többszáz műszaki és közgazdasági szakembere és vezetője csütörtökön a budapesti műszaki egyetem disztermében megtartott ankétan értékelte az új gazdaságirányítás építésügyi tapasztalatait.

bondor józsef építésügyi és városfejlesztési miniszter nyitotta meg a tanácskozást. többek között elmondotta, hogy az új gazdaságirányítási rendszer az építőiparban is sikeres volt, de természetesen nem oldott meg egycsapásra minden problémát. az év első tíz hónapjában az építőipari vállalatok mintegy 8 százalékkal több munkát végeztek, mint múlt év azonos időszakában. a termelés gyors növekedésénél is rohamosabban emelkedett azonban az építési igény, a kereslet. ezért még sürgetőbb feladat, hogy a beruházási piacon minél előbb megszűnjön a feszültség az építési kereslet és kínálat között.

/folyt.köv./

16.40/lm

- 32 -

14.10.1968

bb 53. /ankét a reform... 1. folyt./-szb

az ankétan simor jános építésügyi- és városfejlesztési miniszterhelyettes tartott vitaindító előadást az ágazat fejlődéséről, az új gazdaságirányítás közgazdasági ösztönzőinek építésügyi hatásairól és a feladatokról. megemlítette, hogy a harmadik ötéves terv az építőipar 1. termelés 24-25 százalékos emelését írta elő, de 58 százalékos fejlődés várható, s ilyen gyors növekedést még sohasem ért el az ágazat. a tervezett és a ténylegesen várható fejlődés közötti különbség ugyanis megfelel egy teljes gazdasági év termelésének, tehát az építők összesen hat év 1 munkát végeznek el a tervidőszak öt évében. előadásának nagy részében azokat a hibákat ostromozta, amelyeknek megszüntetése jelentősen tovább gyorsíthatja az ágazat fejlődését. az idén ugyanis 3-5 milliárd forintba becsülhető az a fizetőképes építési igény, amelyet az építőipar nem tudott kielégíteni.

a fokozott építési kereslet hatására az építőipari árak az előirányozottnál jobban emelkedtek, a kötött árformába sorolt építményeknél burkoltan, a szabad áras kategóriában pedig nyíltan. általában az irányáraknál 5-35 százalékkal többet kértek a szabadáras építmények kivitelezéséért. egyebek között az építőipari szövetkezetek a népgazdaságnak fontos maximált árformához tartozó építményeknél 4 százalékos, a szabadáras munkáknál 18 százalékos nyereséget értek el. e negatív ösztönzés hatása érvényesült a társasház-építkezés csökkenésében, s a feladatok tulzolt megválogatásában.

az egyes építőipari szervezetek spekulációs törekvéseinek megakadályozására azonban a kormány fontos határozatokat fogadott el. így a jövő évben már a kivitelezők nyereségének terhére 6 százalékos építésszerelési adót kell fizetni a szabadáras építmények után. ez az intézkedés jobban ösztönöz a maximált árak körébe tartozó lakás, iskola, kórház és egyéb fontos - jórészt államilag finanszírozott - beruházás építésére. ugyanakkor csökkent a megrendelők fejlesztési alapját és enyhíti az építési piac feszültségét, amely egyébként további indokolatlan áremelkedést hozna és szinte járadék-jellegű többletnyereséghez juttatná az építési szervezetek. fontos új intézkedés az is, amely szerint az idén elvégzett építési munkát december 15-ig véglegesen el kell számolni. megakadályozza, hogy a vállalatok - amelyek a tervezett nyereséget már elérték - az elszámolás késleltetésével jövő évre is tartalékoljanak nyereséget.

a jövő évben tehát csak lényegesen jobb munkával érhetnek el a vállalatok az ideinél kedvezőbb eredményeket, nagyobb nyereséget.

az ankétan sok felszólaló elemezte az építőipar fejlődésének meggyorsítását segítő feladatokat, s a vitában felvetett javaslatokra dr. tiszai istván miniszteri tanácsadó, az építőipari tudományos egyesült főtitkárhelyettese válaszolt. /mti/

17.00/szb

-33-

14.10.1968

bb 54. ülést tartott az országgyűlés kulturális bizottsága

pr/gg/-s sr bs

1968. december 12.

csütörtökön a parlamentben szirmai istván elnökletével ülést tartott az országgyűlés kulturális bizottsága. az ülésen - amelyen megjelent dr. peresztóczy miklós, az országgyűlés alelnöke - a képviselők megvitatták a művelődésügyi minisztérium, a magyar rádió és televízió, valamint a magyar tudományos akadémia jövő évi költségvetését. a költségvetés tervezetét dr. polinszky károly művelődésügyi miniszterhelyettes terjesztette elő.

előljáróban megállapította, hogy a tárca felügyelete alá tartozó intézmények működését, fejlesztését a gazdaságirányítási rendszer reformja után is a költségvetés biztosítja, ezért az oktatási és népművelési intézményeknél a népgazdaság új tervezési és pénzügyi rendszerének megfelelő alkalmazása a követelmény. ennek érdekében számtalan intézkedés született. a többi közt megszüntették például egy sor intézmény - színházak, levéltárak, zenész- szakközépiskolák, - központi irányítását, növelték az alsóbb szintű tanácsok hatáskörét, centralizáltak több intézményt és vállalatot, vállalati elemekkel bővítették az egyes színházi és zenei intézmények működésének gazdasági részét, a művelődésügyi minisztérium felügyelete alá vonták a „kultura” könyv- és hírlap külkereskedelmi vállalatot, életre hívták a kulturális külkereskedelmi tanácsot és létrehozták a kulturális alapot.

a miniszterhelyettes hangsúlyozta, hogy az alaposan megfontolt intézkedések célja : törekvés a gazdaságosságra, hogy ez ne vigyen „ mellékvágányra, mert a kultura ezután sem válhat „ árucikké, „

a tárca központi kiadásait összegezve kitűnt, hogy a jövő évben jónéhány millió forinttal jut több az oktatási és egyéb kulturális feladatok megvalósítására, mint az idén. növekszik a felsőfoku oktatásra szánt összeg, többet költhetnek a középiskolai hálózat korszerűsítésére, fejlesztésére s lényegében megnyugtató módon részesülnek a tárca összköltségvetéséből az általános iskolák és óvodák.

az oktatásról szólva a miniszterhelyettes beszámolt a bizottságnak néhány olyan újdonságról, szervezeti, vagy tartalmi változásról, amely a magas szinten képzett szakember- igényt hivatott kielégíteni. hangsúlyozta például, hogy az átlagosnál gyorsabb ütemben növekszik az üzemmérnök, kereslet, ezért a felsőfoku technikumokból fokozatosan műszaki főiskolákat szerveznek, s a műszaki egyetemeken bevezetik a kétféle oktatási rendszert.

/folyt.köv./ v

17.03/ju

1820-Duj

-34-

bb 54./ ülést tartott... 1. folyt./-s

új rendelkezés készült a hallgatóknak juttatandó állami támogatásokról és tandíjakról is, aminek alapelve, hogy a szociális támogatás elsődlegességének megtartása mellett növekedjék a tanulmányi eredményektől függő juttatások, ösztöndíjak aránya.

az előterjesztéshez kiegészítést fűzött tömpe istván, a magyar rádió és televízió elnöke, valamint dr. erdey-gruz tibor, a magyar tudományos akadémia főtitkára. tömpe istván egyebek között megállapította: magyarországon az elmúlt évben örvendetesen megnőtt mind a rádió, mind a televízió előfizetőinek száma. gyakorlatilag már jóformán az egész ország nézője -hallgatója egy-egy műsornak, ami további színvonal-emelésre ösztönöz. ezért mintegy másfél milliárd forintos beruházással folyamatosan rekonstruálják a rádió és a televízió-adókat, s hatékonyabbá, „ messzehangzóbbá, teszik a külföldre szóló adásokat. a magyar rádió és televízió vezetőit nagyszabású tervek foglalkoztatják. hat órával növelik például a rádió műsoridejét, s ezzel a kossuth, a petőfi, az urh és a külföldre szóló adás napi műsorideje 71 órát tesz majd ki. tervezik, hogy két vidéki városban helyi stúdiókat létesítsenek, s 1969. március 21-én, a tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulója tiszteletére a színes, kísérleti televízió műsorok sugárzását tervezik. dr. erdey-gruz tibor kiegészítését a magyar tudományos akadémia feladatai alapján három téma köré csoportosította : tájékoztatta a képviselőket a tudományos elő-és utóképzés helyzetéről, az akadémia nemzetközi kapcsolatainak fejlesztési terveiről, s a felügyeletük alá tartozó 43 kutatóintézet működéséről, munkaprogramjáról.

az előterjesztés vitájában felszólalt képviselők mindegyike hangsúlyozta, hogy a költségvetés összeállítói gondosan, körültekintően végezték munkájukat, a költségvetés egésze elegendő pénzt biztosít a legfontosabb feladatok elvégzésére. mindamelllett szöveg tettek néhány olyan problémát is, amelyekre sürgős megoldást várnak az illetékesek. így merült fel például, hogy ma még meglehetősen nagy az egyes vidéki iskolák anyagi ellátottsága közötti különbség - főként a kisebb helységeken működő oktatási intézmények rovására. megemlézték azt is, hogy valamilyen módon emelni kellene a művelődési házak építésére szánt összeget, mert ma még az ország számos része nélkülözi ezt a fontos kulturális centrumot. egy másik képviselő - aki maga is gyakorló pedagógus - azt tette szöveg, hogy tapasztalatai szerint a tanítói-tanári helyek betöltésére szolgáló pályázati rendszer egyelőre még nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket. a szakképzett nevelők nem szívesen vállalják a falusi munkakörülményeket, s még az ott dolgozók közül is sokan el kívánkoznak. az ok abban rejlik, hogy erre nem ösztönzi őket számottevő, akár anyagi, akár más előny.

a művelődésügyi minisztérium, a magyar rádió és televízió, valamint a magyar tudományos akadémia jövő évi költségvetés tervezetét a bizottság elfogadta, s úgy határozott, hogy azt az országgyűlés legközelebbi ülésén elfogadásra javasolja. a vitában felszólalt dr. garamvölgyi károly, a pénzügyminiszter első helyettese s kifejtette véleményét kaszás imre, káli ferenc és dr. szabó józsef országgyűlési képviselő./mti/

17.55/lm

- 35 -

1820-Duj

bb 79. dr. timár mátyás fogadta az osztrák nemzeti bank elnökét
k sl/gg-ju la 1968. december 12.

dr. timár mátyás, a minisztertanács elnökhelyettese csütörtökön fogadta dr. wolfgang schmitz-et, az osztrák nemzeti bank elnökét. a megbeszélésen jelen volt dr. lászló andor államtitkár, a magyar nemzeti bank elnöke is.

dr. lászló andor ugyancsak csütörtökön díszbédet adott az osztrák nemzeti bank elnöke tiszteletére. a díszbédén részt vett vályi péter pénzügyminiszter, szilágyi béla külügyminiszter-helyettes, dr. csikós nagy béla államtitkár, az országos anyag- és árhivatal elnöke, dr. bognár józsef, a kulturális kapcsolatok intézetének elnöke, dr. kurt enderl, ausztria budapesti nagykövete, dr. ludwig seiberl, az osztrák nemzeti bank vezérigazgatója és a bank delegációjának többi tagja. ott voltak a magyar nemzeti bank igazgatóságának tagjai és a pénzügyintézetek vezetői. /mti/

bb 80. a nemzetközi demokratikus nőszövetség
gg-ju sr la 1968. december 12.

kongresszusának előkészítése ügyében szilágyi éva, a nők Lapja munkatársa berlinbe utazott. /mti/

bb 78. az elnöki tanács
hné-ju sr la 1968. december 12.

mányik pál rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét damaszkuszi és ammani megbízatásának érintetlenül hagyása mellett megbízta a magyar népköztársaság képviselőjével a libanoni köztársaságban. /mti/

18.00/lm

- 36 -

Ab
19.00/Dny

~~kerekedők~~

bb 56. száznegyvenötezer forint a kis ~~kereskedők~~ ~~tól~~ a duff-nek
t di/hné-ju sr bs 1968. december 12.

gerle imre a kősz elnöke csütörtökön felkereste az országos béketanácsot és bejelentette, hogy az ország kiskereskedői újabb 145 000 forintot gyűjtöttek össze a hős vietnami nép megsegítésére. az összeget befizették a 909445, k-95-ös számú szolidaritási csekkszámra, s kérték, hogy adományukat a dél-vietnami nemzeti felszabadítási front javára fordítsák. ezzel elérte a félmillió forintot az az összeg, amellyel a kiskereskedők járultak hozzá az agresszió pusztításainak enyhítéséhez. /mti/

bb 57. pályaválasztási nap mintegy 28 000 budapesti általános iskolásnak

t sb/lk-ju bs 1968. december 12.

budapesten 317 általános iskola mintegy 28 000 nyolcadikos diákjának csütörtöki „munkanapján” szünetelt a tanítás, pályaválasztási napot tartottak. a fővárosi tanács oktatási főosztályának, a kősz budapesti bizottságának és számos társadalmi egyesületnek, intézménynek közös programja alapján felkeresték a középiskolákat, a szakmunkásképző-iskolákat és az üzemeket, hogy továbbtanulásuk lehetőségével körülményeivel ismerkedjenek. a szakma iránti érdeklődők, mintegy 200 üzembe és budapest 40 szakmunkásképző iskolájának tanműhelyeibe látogattak el. többek között a budapesti pesti barnabás élelmiszeripari szakközépiskola és szakmunkásképző iskola mintegy 300 nyolcadikos diákot autóbusszokkal szállított a Lágymányosi kenyérgyárba és a tanműhelyekbe, majd 95 fajta pékáru kóstolóján látta vendégül őket.

budapest 128 középiskolája, a szakosított osztályok és a szakkörök foglalkozásain, valamint filmvetítéseken és klubdelutánokon fogadta a jövőre végző nyolcadikosokat, szerdán és csütörtökön csaknem tíz helyen pályaválasztási kiállítás nyílt, s így a végzős nyolcadikosok nemcsak a pályaválasztási napon, hanem a következő hetekben is folytathatják ismerkedésüket a szakmákkal. többek között február 15-ig felújított anyaggal várja a forgácsoló, a lakatos és a szerelőipari szakmák iránt érdeklődőket a munkaügyi minisztérium pályaválasztási kiállítási terme - vii., nyár utca 9. - ahol előzetes bejelentés alapján egyéni és csoportos pszichológiai vizsgálatokon is részt vehetnek azok a fiatalok, akik még nem választottak pályát. a fővárosi pályaválasztási intézet pedig sok ezer képeslapot juttatott el a végzős fiataloknak, s vállalta, hogy a postán beküldött pályaválasztási kérdéseikre egy hónapon belül részletes választ ad. /mti/

18.18/szb

-37-

Ab
20.00/Dny

bb 58. viz alá került a tokodi 15-ös akna

b vid-kz/tné-ju ká bs

1968. december 12.

a naponta 76-80 vagonnyi, átlagosan 4000 kalóriás szén adó tokodi 15-ös aknából már korábban is percenként 46 köbméter vizet kellett felszínre szivattyuzni. a termelés még így is kifizetődő volt. december elejétől azonban rohamosan növekedett a víz. tizedikén már percenként 78 köbmétert kellett felszínre nyomtatni, a bánya összes szivattyuja teljes kapacitással dolgozott. a tovább növekvő vízzel azonban már nem tudtak megbirkózni, ezért a dorogi szénbányák vezetősége úgy döntött, hogy a kilátástalan küzdelmet feladva átengedik a bányát a víznek. a szivattyuk védelme alatt többmillió forint értékű gépi berendezést szállítottak külszínre. csütörtökön kikapcsolták a szivattyukat, a bánya valamennyi térsége viz alá került. az akna 600 dolgozójának elhelyezéséről gondoskodnak: részben a szénmedence üzemeiben, részben pedig a dunamenti gyárakban helyezik el őket. /mti/

bb 59. tíz éves a dunai vasmű első szocialista brigádja

a vid-kz/tné-ju ká bs

1968. december 12.

a dunai vasműben 10 évvel ezelőtt határozta el az első kollektiva - schopper józsef üzemfenntartó brigádja -, hogy harcot indít a szocialista cím elnyeréséért. a kitűnő kollektiva azóta kilencszer nyerte el a szocialista címet, s tagjai közül heten aranykoszorus jelvényt kaptak. az alapítók közül heten technikai oklevelet szereztek, s így azóta más besztásban dolgoznak. a brigád jelenlegi dolgozóinak nagy részét az alapítók nevelték ipari tanulókból. a brigád felajánlásai között mindig vezető helyen szerepelt a takarékoság. „számlájukon„ egy évtized alatt több mint egymillió forint gyűlt össze. rajtuk kívül a dunai vasműben még két a 26-os számú építőipari vállalatnál pedig hat szocialista brigád ünnepli decemberben tizedik születésnapját. /mti/

18.22/szb

Al
2030 Duny

-38-

bb 60. véget ért a kimsz évfordulót köszöntő történelmi emlékülés

t di/hné-Lm sr

1968. december 12.

a kisz központi iskoláján csütörtökön befejezte munkáját a kommunista ifjúsági mozgalom születésének 50. évfordulóját köszöntő történelmi emlékülés. a kisz központi bizottságának és az mszp központi bizottsága párttörténeti intézetének közös rendezésében tartott tanácskozás harmadik napján, amelyen részt vett somogyi sándor, az mszp központi bizottságának osztályvezetőhelyettese is, hozzászólások hangzottak el a magyar kommunista ifjúsági mozgalom ötven évével foglalkozó referátumhoz és az egyes korszakokat részletesebben elemző 14 kiegészítő előadáshoz. a vita után az előadók válaszoltak az észrevételekre és kérdésekre, majd kihirdették a jubileumi pályázat eredményét.

vértes róbert, a párttörténeti intézet főmunkatársa, a bírálóbizottság elnöke, bejelentette, hogy összesen 31 tanulmány érkezett a magyar kommunista ifjúsági mozgalom kiemelkedő eseményeinek, szakaszainak feldolgozására kiírt pályázatra. összesen 19 munka került a döntőbe, s közülük 13-at találtak méltónak a különböző díjakra. a hivatásos szakemberek, kutatók kategóriájában nem adták ki az első díjat. a két 5 000 forintos második díjat „a szocialista középiskolai diákmozgalom 1918-1919-ben„ című munkájával gellért lászló valamint „hősi harcok híradói. az ifjúsági mozgalom sajtójának története 1944-ig„ című pályaművével puruczki béla nyerte el. a nem hivatásos szakemberek csoportjában kerti mária „a madisz budapesti szervezeteinek kialakulása és működésük a miot léterjöttéig„ című tanulmányával érdemelte ki a 4 000 forintos első díjat.

a történelmi emlékülés vajó péternek, a kisz központi bizottsága titkárának zárszavával ért véget. /mti/

bb 61. turák 21 országba 81 utvonalon 24 000 magyar fiatalnak

i di/hné-Lm sr

1968. december 12.

az express ifjúsági és diák utazási iroda idei eredményeiről és jövő évi terveiről tájékoztatta csütörtökön az ifjúsági szállóban völgyi istván igazgató az újságírókat. elmondta, hogy a vártnál is sikeresebb esztendőzt zárnak 1968-ban. előreláthatólag eléri a 110 000-ret azoknak a magyar fiataloknak a száma, akik az express csoportjaival, vendégeiként járták az idén az országot, ismerkedtek hazánk tájaival, történelmi nevezetességeivel. a belföldi turák részvevői 170 utvonalon között válogathattak és összesen 12 tájegységet kereshettek fel. az express kottél címmel megrendezett balatoni és dunai hajóutakon 29 000-ren töltötték kellemesen szabadidejüket, vakációjukat. minden eddiginél több, csaknem 5 000 középiskolás nyaralt az idén az express táborokban.

/folyt.köv./

18.25/Lm

- 39 -

Al
2030 Duny

bb 61. /turák 21 országba... 1. folyt./-szb

ezzel egyidejűleg 2 000 ifjumunkás, 1 200 egyetemi hallgató és 400 hazánkban tanuló külföldi ösztöndíjas, továbbá 1 800 uttórdó üdültetését is megszervezték a balaton partján, valamint a dunakanyarban. a szegedi szabadtéri játékok időszakában megrendezett ifjusági napok eseményeire 11 különvonatot és 16 külön-autóbuszt indítottak az ország különböző részeiből.

az idén tovább gazdagodott az express őszi-téli programjainak választéka. az ifjuság szállóban november 25-től téli express koktél várja a fiatalokat. budapest 80 kilométeres körzetéből vasárnapi kirándulásokra hívják meg a fővárosba az általános iskolák felsőtagozatos diákjait és a középiskolásokat. a 10-18 évesek iskolánként, vagy osztályonként jelentkezhetnek a turákra, amelyek árát „zsebükhöz”, szabták. mindössze 57 forintért városnézésre kalauzolják őket, ebédre látják vendégül és műsoros összejevetelt rendeznek tiszteletükére az ifjuság szállóban. január 7-től március 3-ig összesen 1 200 falusi fiatal üdülhet kedvezményes áron ugyancsak az ifjuság szállóban. a beutalók egy hétre szólhatnak. a jövő év novemberétől pedig a mezőgazdaságban dolgozó ifju szakemberek újabb csoportjainak kínálnak beutalót az akció keretében. január és március között budapestről és vidékről kétnapos téli kirándulásokat rendeznek a fiatalok számára a mátrába. mind a szórakozási és a sportolási lehetőségekről az express gondoskodik. a részvételi díj jóval alacsonyabb az átlagosnál.

azt tervezik, hogy a jövő évben tovább gyarapítják az ifju országjárók számát, s összesen több mint 120 000 fiatal részére szerveznek csoportokat, belföldi programokat. meghívják őket egerbe, miakolcra, kecskemétre, győrbe, szekszárdra és székesfehérvárra a tanácsköztársaság 50. évfordulóját köszöntő jubileumi műsorokra. alkalmat adnak, hogy júliusban eljussanak a III. szegedi ifjusági napokra; egyebek között karnevál, utcabál és a háry jános megtekintése szerepel a programban. május 10-től újra megrendezik a dunai, június 16-tól pedig a balatoni express koktél.

június 15 és augusztus 23 között tíz turnusban, mindössze 250 forintért, tízezer középiskolás nyaralhat az express jóvoltából a kilian-telepi, valamint az alsóórsi és leányfalusi táborban. ezzel egyidejűleg ugyancsak 250 forintért agárdra, horányba és szombathelyre várják az uttórdókat. balatonszemesen és badacsonyban 400 személyes ifjusági kemping nyílik, ahol napi 5 forintért táborozhatnak a fiatalok.

/folyt.köv./

18.33/ju

-40-

sl
20.05.89

bb 61. /turák 21 országba... 2. folyt./-szb

az express az idén már több mint 150 külföldi utazást irrodával állt kapcsolatban, s több mint 41 000 ifju világjárt fogadott hazánkban. vendégei, akiknek száma 20,7 százalékkal haladta meg a tavalyit, csaknem 270 000 napot töltöttek magyarországon. ezzel egyidejűleg 20 600 magyar diák, ifjumunkás, stb. jutott el csoportjaival külföldre. jövőre 81 utvonalon, 21 országba indítanak csoportokat, s már mintegy 24 000 fiatalnak nyújtanak lehetőséget arra, hogy világot lásson. ezzel egyidejűleg 30 országból körülbelül 40 000 vendéget várnak. a tavaszi szünet alatt diák-különvonatot indítanak a német demokratikus köztársaságba. csoportokat szerveznek az erfurti kertészeti kiállításra, valamint a tavaszi és őszi lipcsei vásárra. alkalmat teremtenek arra, hogy a hozzátartozók meglátogassák a német demokratikus köztársaságban dolgozó magyar fiatalokat. ezenkívül különvonaton viszik az érdeklődőket a szovjetunióba a május 1-i és a november 7-i ünnepekre, csehszlovákiába a csehszlovák-magyar labdarugó vb selejtezőre, továbbá a lengyel népköztársaságba. négy csoport járhatja végig a moszkva-szamarkand-taskent-buhara utvonalat. az express jövő évi ujdonságai közé tartozik még, hogy ifjusági társasutazást rendeznek japánba, libanonba, tunéziába, törökországba, marokkóba és angliába. /mti/

bb 62. a hazafias népfrent országos elnökségének ülése

hmé szb sr

1968. december 12.

a hazafias népfrent országos tanácsának elnöksége csütörtöki ülését tartott. meghallgatta kállai gyula elnök bel- és külpolitikai tájékoztatóját, amelyet eszmecsere követett. ezután barati józsef titkár előterjesztette az országos elnökség mellett működő társadalmi bizottságokra vonatkozó javaslatot.

az elnökség meghatározta a társadalmi bizottságok működési elveit. az országos társadalmi bizottságok az elnökség irányításával tevékenykedő állandó társadalmi testületek, amelyek a két kongresszus közötti ciklusban működnek, s erre az időre készítik el tervüket. a társadalmi bizottságok a kitűzött kérdések megoldását széles társadalmi érdeklődés és öntevékeny munka felkeltésével érik el; akcióikban politikai felvilágosításra, meggyőzésre törekednek.

munkájuk során egy-egy probléma feltárásával, részletes elemzésével, megvitatásával, megalapozott kritikai vélemények, reális javaslatok kidolgozásával, hivatott állami és társadalmi szervek intézkedéseinek kidolgozásával, öntevékeny társadalmi akciók indításával foglalkoznak.

/folyt.köv./

18.42/ju

-41-

sl
20.05.89

bb 62. / a hazafias népfront... 1. folyt./-ju

az országos elnökség jóváhagyta a mezőgazdasági bizottság, a város- és községpolitikai bizottság, a honismereti bizottság munkaprogramját. megvitatta és elfogadta a bizottságok munkamódszerének elveit.

a társadalmi bizottságok programjai, munkamódszerei fölötti vitában felszólalt: dr. bakos lajos, bartolák mihály, bencsik istván, bugár jánosné, erdei ferenc, dr. földi mihály, kállai gyula, madarász lajos, nánási lászló, somogyi józsef, sümegi jános, dr. szabó kálmán, szabó pát, trautmann rezső, varga gáborné, veres péter.

erdei ferenc előterjesztette a hazafias népfront országos tanácsa ülésének összehívására és az ülés napirendjére vonatkozó javaslatot. az országos elnökség elhatározta, összehívja 1969 elején a hazafias népfront országos tanácsát, hogy megvitassa az országos titkárság beszámolóját a kongresszus ótávégzett mozgalmi munkáról, a népfront nemzetközi tevékenységét és meghatározza a mozgalom legközelebbi főbb feladatait. /mti

bb 65. bucsu a szerkesztőségtől

1 di/gg-ju bs

1968. december 12.

a magyar távirati iroda belföldi szerkesztőségében bensőséges ünnepségen bucsuztak csütörtökön - utolsó teljes munkanapján - horváth imréné szerkesztőségi gépirónőtől, aki negyven esztendő áldozatos munkája után vonult nyugalomba. három évtizedet töltött a sajtó szolgálatában. előbb a magyar országos tudósító szerkesztőségében dolgozott, majd a magyar távirati iroda munkatársainak hűségese segítő társaként érdemelte ki vezetői, kollégái tiszteletét és szeretetét. minden nap életünk sokezer kisebb-nagyobb hire került ki ujjai alól. kisebb könyvtárt is megtöltenének azok a kéziratok, amelyeket neki mondtak „ tollba,,; s szinte minden lapszerkesztőségben dolgozik olyan újságíró, aki mellette fogalmazta első írásait, cikkeit. /mti/

18.45/Lm

- 42 -

de
Lohr, Dny

bb 63. hazaérkezett a kubában és mexikóban járt kereskedelmi küldöttség

k tr sz-lm bs

1968. december 12.

a dr. szalai béla, külkereskedelmi miniszterhelyettes vezetésével kubában járt kereskedelmi delegáció a magyar-kubai kereskedelmi tárgyalások befejezése és mexikóban tett rövid látogatása után hazaérkezett budapestre. dr. szalai béla kubában aláírta az 1969-es árucsereforgalmi jegyzőkönyvet, s mexikóban a miniszterhelyettest fogadta campos salas ipar- és kereskedelemügyi miniszter. a magyar-mexikói kereskedelmi kapcsolatok fejlesztésének lehetőségeiről tárgyalások folytak ezenkívül az iparügyi miniszter első helyettesével p.garcia reynosoval, a mexikói külkereskedelmi bank vezérigazgatójával, a.armendarizzal, valamint több tekintélyes üzletemberrel. /mti/

bb 64. hogyan változnak meg a mezőgazdasági hitel- és betéti kamatlábak? - a magyar nemzeti bank ügyvezető igazgatójának előadása a muosz-ban

t jf/lk-lm bs

1968. december 12.

csütörtökön a muosz-ban dr.kovács sándor, a magyar nemzeti bank ügyvezető igazgatója a mezőgazdaságban alkalmazott pénzügyi és hitelpolitikáról tájékoztatta az újságírókat. elmondotta, hogy a jövőben is az ideai gyakorlatnak megfelelő politikát folytatnak, ez azonban nem jelenti azt, hogy nem lesznek bizonyos változások. a módosítások mindenekelőtt a piaci igények fokozottabb érvényesítését célozzák.

az eddiginél erőteljesebben akarják érvényre juttatni azt a szempontot, hogy a hitel mindenkor a saját anyagi eszközök kiegészítésére szolgál. egyes gazdaságok ugyanis túlságosan nagy anyagi tartalék mellett kérik és várják a hitelt, holott az üzemvitelnél és a beruházásoknál elsősorban saját anyagi lehetőségeikre kellene támaszkodniok. a mezőgazdasági beruházási hiteleknel eddig sem volt és nem is tervezik a gazdaságossági küszöb bevezetését. ellenben két szempontot fokozottabban szem előtt tartanak. lényeges lesz a hitelek folyósításánál, hogy a gazdaságok milyen rövid idő alatt fizetik vissza, és hogy a beruházások milyen mértékben járulnak hozzá saját erőből.

/folyt.köv./

18.55/Lm

- 43 -

de

bb 64. /hogyan változnak... 1. folyt./-Lm

az igazgató elmondotta, hogy megváltoznak a mezőgazdasági hitel- és betéti kamatlábak. a beruházási hitelkamat 3-ról 5 százalékra, a rövidlejáratú üzemviteli hitelkamat 5-ről 6 százalékra nő. ugyanakkor a betéti kamatot is felemelik; két éves lekötés esetén 3-ról 5 százalékra. arra ösztönzik a gazdaságosokat, hogy az eddiginél több tartós betétet helyezzenek el a bankban, ugyanis így javulnak a hitelkihelyezési lehetőségek.

a hitelből megvalósuló beruházásoknál fokozott gazdaságossági követelményeket támasztanak majd. továbbra is külön elbírálás alá esik a gyenge termelőségű üzemviteli hitel-igénye; az ebben a kategóriában lehetséges legjobb gazdasági eredményt ígérő beruházásokat az elbírálásnál előnyben részesítik.

rámutatott még, hogy az ártámogatási rendszer 1970 végéig marad érvényben. azokra a beruházásokra, amelyek eddig az időpontig kezdődnek meg és 1972 év végéig, tehát két év alatt befejeződnek - érvényes marad a jelenlegi ártámogatás./mti/

bb 66. nemes dezső látogatása kispesten

1 hui/tr. Lm sr

1968. december 12.

nemes dezső, az MSZMP politikai bizottságának tagja, a politikai főiskola igazgatója csütörtökön - venéczai jánosnak, a budapesti pártbizottság titkárának társaságában - ellátogatott a 19. kerületbe. a délelőtti órákat a vörös október férfiruhagyárban töltötte, ahol dr. bugár jános vezérigazgató, és pintér nándor, az üzemi pártbizottság titkára tájékoztatta a vállalat munkájáról, a szervezeti élet tapasztalatairól, majd bemutatták üzemüket a látogatóknak. délután nemes elvtárs a kerületi pártbizottság székházában a párt-végrehajtó bizottság tagjaival találkozott. ebből az alkalomból molnár endre első titkár ismertette a kerület életét, a pártszervezetek munkáját. a megbeszélés után nemes elvtárs résztvett a vörös csillag traktorgyár művelődési házában rendezett kerületi nagykövetség-értekezleten, s tájékoztatta az egybegyűlteket a belpolitikai és a nemzetközi élet időszerű kérdéseiről./mti/

- 44 -

bb 95. az országgyűlés szociális és egészségügyi bizottságának ülése

t ms/gg szb sr

1968. december 12.

az országgyűlés szociális és egészségügyi bizottsága csütörtökön dr. pesta lászló elnöklésével megtárgyalta az egészségügy 1969. évi költségvetését.

dr. tóth béla egészségügyi miniszterhelyettes a vitát bevezető előadásában tájékoztatta a bizottságot a jövő évi előirányzatokról. az egészségügyi és szociális kiadások 1969. évi előirányzata 1968-hoz képest kerekén 450 millió forinttal, vagyis 6,8 százalékkal emelkedik, és összesen 7220 millió forint áll rendelkezésre ezekre a célokra. a költségvetés biztosítja az egészségügynek a harmadik ötéves tervnek megfelelő időarányos fejlesztését, az egészségügyi intézményeknek működését az eddig elért költségvetési színvonalon. egyes területeken bizonyos szerény mértékű minőségi fejlesztést is tartalmaz. ez elsősorban a középfokú szakképesítéshez kötött egészségügyi munkakörök fejlesztését jelenti a jövőre érettségiző lányok munkába állításával. kisebb mértékben növekednek a szakmai kiadásokra, a higiénés feltételek biztosítására, valamint korszerű eszközök és anyagok felhasználására fordítható előirányzatok is. a gyógyintézeti ágyak száma 1969-ben több mint 1500-zal növekszik. a működésüket megkezdő új intézmények közül a 450 ágyas síófoki, a 452 ágyas dombóvári kórház, valamint a kazincbarcikai kórház és rendelőintézet a legjelentősebb. ezen kívül több kórház rekonstrukció is befejeződik, köztük a zalaegerszegi kórház több mint 300 ágyas bővítése.

a napi szakorvosi óraszám 1800 órával növekedik. ebből 700 óra a fogorvosi ellátás további javítását szolgálja. a szociális otthonok befogadó képessége mintegy 700 hellyel bővül. a legjelentősebb új intézmény a 452 személyes miskolci szociális otthon lesz. az egészségügyi hálózat ötven új általános orvosi és negyven gyermekorvosi körzettel bővül. a bölcsődékben további 1300 gyermek elhelyezésére lesz mód. az öregek számára legalább negyven új napközi otthon nyílik.

a gyógyító tevékenység fejlesztését szolgálják a meglévő intézetekben, kórházakban, klinikákban létrehozandó intenzív terápiás osztályok. a fertőző betegségek megelőzésében további fejlődést jelez, hogy jövőre megkezdik a leginkább veszélyeztetett korcsoportok kanyaró elleni védőoltását is.

/folyt.köv./

-45-

bb 95. /az országgyűlés... 1. folyt./-szb

új beruházásokra 805 millió forint jut, ebből többek között megkezdik a kiskunhalasi 620 ágyas kórház építését, a nagykanizsai kórházat 500 ágygal fejlesztik.

a miniszterhelyettes beszámolt az országgyűlés által a múlt évben egészségügyi és szociális célokra megszavazott harmincmillió forint költségvetési többlet felhasználásáról is. ebből huszmilliót fordítottak a fertőzéseknek leginkább kitett sebészeti, szülészet-nőgyógyászati, csecsemő- és gyermek-osztályok helyzetének javítására, amire ágyanként 500 forintot fordítottak. ötmilliót költöttek egyes tanácsi intézményekben központi sterilizáló létesítmények rehozására, további ötmilliót orvosi műszerek beszerzésére. arról is tájékoztatta a bizottságot, hogy a középfoku egészségügyi dolgozók létszámának növelése, az ellátás színvonalának emelése céljából érettségizett leányok munkába állítására vonatkozó kormányhatározat alapján az 1967. évi 2000-rel szemben idén 2900 személy elhelyezése vált lehetővé.

a tájékoztatót élénk vita követte, amelyben felszólalt dr. babics antal, dr. bene zoltán, dr. dessej jeno, dr. donhoffer szilárd, dr. hargitai katalin, dr. noszkay aurél, dr. petri gabor, dr. schnitzler jozsef, dr. stark janka és dr. várkonyi imre országgyűlési képviselő, faluvégi lajos pénzügyminiszterhelyettes, dr. darabos pál, az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezetének főtitkára; dr. bartha ferenc, a főváros vezető főorvosa, dr. zoltán imre, a budapesti orvostudományi egyetem rektora, cserba lászló, az egészségügyi minisztérium főosztályvezetője, csincsek imre, a pénzügyminisztérium osztályvezetője, grovero robert, az országos tervehivatal osztályvezetője. a felszólalók többek között foglalkoztak a gyógyító-megelőző munka feltételeinek további javításával, elsősorban az ápolónő kérdéssel, a koraszülések számának növekedésével kapcsolatos ellátási és megelőzési problémákkal, valamint az anya- és csecsemővédelem fokozódó jelentőségével. szóvá tették a mentők felszereltségének további javítását és az egészségügyi beruházások megvalósításához szükséges építőkapacitás biztosítását.

dr. tóth béla miniszterhelyettes válasza után a bizottság elhatározta, hogy elfogadja és az országgyűlésnek is elfogadásra javasolja az egészségügyi tárca 1969 évi költségvetését és egyben felhatalmazta elnökét, hogy a terv- és költségvetési bizottság ülésén a bizottság nevében több módosító javaslatot terjesszen elő. /mti/

19.22/-s

se

- 46 -

bb 69. súlyos közlekedési balesetek

i fe/gk szb sr

1968 december 12.

az elmúlt 24 órában több súlyos közlekedési baleset történt a fővárosban. a xiv. kerületben, a thököly uton egy mozgó 67-es villamosra felugorott, s onnan visszaesett krisztin jános 56 éves vegyipari szakmunkás. a mentők életveszélyes sérüléssel szállították kórházba. - a iv. kerületben, az árpád ut és a rózsza utca kereszteződésében az 55-ös villamos nyitott ajtaján kiesett és súlyosan megsérült tóth erzsébet 17 éves ipari tanuló. - a xvii. kerületben, a pesti uton egy teherautó elgázolta csapiczki erzsébet 11 éves iskolai tanulót, akit súlyos állapotban szállítottak kórházba.

stuller béla 20 éves betanított munkás feltört egy személygépkocsit és azzal a xiii. kerületben, a visegrádi utca 83. szám előtt felhajtott a járdára, majd egy villanyoszlopnak ütközött. a gépkocsi utasa, mesterházi józsefné 19 éves solymári lakos súlyos sérülést szenvedett. stuller bélát, aki ittasan és vezetői jogosítvány nélkül használta a feltört gépjárművet, őrizetbe vették. /mti/

..

bb 70. jelentkezési felhívása

szb la

1968. december 12.

a budapesti műszaki egyetem felvételt hirdet az 1969. februárjában induló alábbi szakmérnöki szakokra: építőmérnöki kar: acélszerkezetek, vasbetonépítés, gépészmérnöki kar: gépszerkesztő. a képzésre felvételüket kérhetik mindazok, akik műszaki egyetemi, vagy természettudományi karon szerzett és a továbbképzés szakjellegének megfelelő oklevéllel rendelkeznek, mérnöki munkakört látnak el és az oklevél megszerzésétől számított 2 éves mérnöki gyakorlattal rendelkeznek. a felvételi kérelmeket a munkahely felett felügyeletet gyakoroló országos főhatósághoz kell 1969. január 2-ával bezárólag benyújtani. a jelentkezéshez szükséges nyomtatványt az egyetem portáján /bp. xi. műegyetem rkp. 3./ lehet beszerezni. a kérelemhez csatolni kell az egyetemi oklevelet vagy annak hiteles másolatát. /mti/

..

se

- 47 -

bb 71. a magyar pedagógiai társaság

gk szb la

1968. december 12.

hazafias és nonvédelmi nevelési szakosztály ülést tartott a bajai tanítóképző intézetben. az ülésen megvitatták a hazafias és nonvédelmi nevelés időszerű tartalmi kérdéseit. a tanácskozáson részt vett dr. simon gyula, a magyar pedagógiai társaság főtitkára is. /mti/

--

bb 73. biszku béla látogatása nyiregyházán

vid-kz/tné szb ká

1968. december 12.

biszku béla, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára nyiregyházára látogatott. megérkezésekor a megyei pártbizottságon a megyei és a városi párt- és tanácsi vezetők fogadták. a vendég felkereste nyiregyháza legújabb üzemét, a hajtómű- és felvonógyár 4-es számú nyiregyházi gyáregységét. ott lőrincz istván igazgató és darkó lászló párttitkár fogadta, tájékoztatta az üzem munkájáról. biszku béla megtekintette a már termelő üzemet, az építkezéseket, s elbeszélgetett a dolgozókkal. a látogatás következő állomása a megyei kórház volt, ahol dr. zsögöny józsef igazgató főorvos ismertette a kórház fejlődését és továbbfejlesztésének terveit. a központi bizottság titkára az esti órákban veteránokat látogatott meg. kovacsics gyulával a lakásán, oláh gyulával a munkahelyén, a nyomdában találkozott és beszélgetett. a látogatásokra elkísérte gombás sándor, a megyei pártbizottság titkára és murczkó károly, a városi pártbizottság első titkára. /mti/

--

bb 74. műanyag fóliával bélelt víztornyok

a vid-kz/tné szb ká

1968. december 12.

műanyag fóliával bélelt víztornyok műszaki átadása kezdődött meg csütörtökön hódmezővásárhelyen és csongrádon. a műanyag fóliát a kevésbé megbízható és költségesebb cementvakolás helyett alkalmazták a vasbeton víztornyok belső szigetelésére. az ötmillió forintos beruházási költséggel épült új csongrádi víztornyok másik műszaki érdekessége, hogy ezer köbméteres, több mint 600 tonna súlyú víztartályt egy darabban emelték fel 40 méter magas talapzatára. /mti/

--

10.10/szb

de

-48-

bb 75. ünnepi megemlékezés szegeden a kmp és a kimsz megalakulásának 50. évfordulójáról

vid-kz/tné-lm ká

1968. december 12.

csütörtökön szegeden a tizza szálló koncert-termében kibővített, ünnepi ülésen emlékezett meg a kmp és a kimsz megalakulásának 50. évfordulójáról a kimsz csongrád megyei bizottsága. jelen voltak a munkásmozgalom helyi veteránjai, az ifjúsági mozgalom egykori vezetői, a csongrád megyei és a szegedi városi pártbizottság, az állami, a társadalmi szervezetek képviselői. megjelent győri imre, a csongrád megyei pártbizottság első titkára is.

rózsa istván, a csongrád megyei pártbizottság titkára átadta a megyei pártbizottság zászlaját szögi bélának, a kimsz csongrád megyei bizottsága első titkárának, majd dr. gombár józsef, a kimsz központi bizottságának osztályvezetője a kommunista ifjúsági mozgalom öt régi helyi vezetőjének nyújtotta át a kimsz érdemérmét. az ünnepségen részt vettek a csongrád megyei kimsz bizottság szovjet és ndk-beli testvérszervezeteinek szegedre érkezett küldöttségei is. albert szmirnov, a komszomol területi bizottságának osztályvezetője egyessza város forradalmi lobogóját, hubertus freund, az fdj hallei területi bizottságának titkára pedig az fdj zászlaját adta át a kimsz csongrád megyei bizottságának. az ünnepi ülés résztvevőit az uttörők helyi szervezeteinek küldöttségei is köszöntötték. /mti/

--

bb 76. befagyott a velencei tó: kitűnő évadvégi angolnászakmány, megkezdtek a nádvágást

a vid-cs/mné-lm ká

1968. december 12.

a csütörtökre virradó éjszaka a velencei tavat 2-4 centiméteres jégréteg fedte be. a jegesedést megelőző évadvégi halászatok különösen gazdag angolnászakmánnyal zárultak. a velencei halászati tsz brigádjai az ndkból importált újfajta elektromos angolnafogó készülékkel tömegesen ejtették hálóba a kigyóalaku fűrgő halakat, amelyek nappal a tó iszapjában rejtőznek. a zsákszerű háló nyílásának alsó és felső keretébe áramot vezettek, amely felriasztotta az angolnákat, s így nagy számban estek zsákmányul. ugyanakkor más halfajok messze elhúzódtak az elektromos hálótól. az import angolnafogó berendezés gyakorlati hasznára jellemző, hogy a htsz idején angolnafogási tervét 150 százalékra teljesítette. a zsákmány nagyrészt exportálják: kilónként 2 dollárt kapnak a külföldön ingyencsemegeként számító angolnáért.

/folyt.köv./

-49-

de

bb 76. /befagyott ... 1. folyt./-lm

a jegesedés nyomán a velencei-tavi nádgazdaságot váltotta nagy erővel fogott hozzá a nádvágáshoz. jelenleg 60-főnyi brigád vágja a nádat, részben kézierővel, részint gépekkel. kitűnően bevált a csehszlovák gyártmányú agrosztoj kerttraktor, amelyet nádvágásra alakítottak át. a töről naponta 3 600 kéve nádat vágnak le és raknak kupokba./mti/

--

bb 77. notórius tolvajt ítéltek el

vid-kz/tné-lm ká

1968. december 12.

kerekes józsef 32 éves miskolci lakos csak ritkán vállalt munkát, akkor is rövid időre. idejét legszívesebben az italboltokban töltötte. az italozáshoz szükséges pénzt a legtöbb esetben lopással és más bűncselekmények elkövetésével te-remtette elő. legutóbb a miskolci földes ferenc gimnázium asztalos-műhelyéből lopta el az egyik dolgozó pénztárcáját, aranygyűrűjét. korábban a csanyik-völgyben egy kiránduló társasághoz szegődött, s egy óvatlan pillanatban elvitte táskarádiójukat. a miskolci strandon a fürdőzők kiterített takarója alól akarta a pénztárcát elvinni, de észrevették és átadták a rendőrnek. a többszörösen büntetett előéletű notórius tolvajt a miskolci járásbírósa többrendbeli, tulajdon elleni büntetést egy évi szabadságvesztésre ítélte, s kötelezte a büntetés ideje alatt alkoholelvonó kezelésre./mti/

--

bb 84. megérkezett a kubai köztársaság új magyarországi nagykövete

hné-lm sr

1968. december 12.

floreál chomon mediavilla, a kubai köztársaság új magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövete megérkezett budapestre. fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent rácz pál, a külügyminisztérium protokoll osztályának vezetője./mti/

--

-50-

bb 92. losonczi pál látogatása heves megyében

a vid-cs/mné-ju la

1968. december 12.

losonczi pál, az elnöki tanács elnöke csütörtökön heves megyébe látogatott. egerben, a megyei pártbizottság székházában otthagyörgy, a heves megyei pártbizottság első titkára, dr. tamás lászló, a megyei pártbizottság titkára és bíró józsef, a megyei tanács végrehajtó bizottságának elnöke fogadta. a megye életéről, fejlődéséről folytatott beszélgetés után városnézésre indultak: sipos istván, a városi pártbizottság első titkára bemutatta a nemrégiben felavatott monumentális felszabadulási emlékművet, majd az egri dohánygyárba látogattak el. losonczi pál beszélgetett a gyár vezetőivel és elismeréssel szólt a tapasztalatokról.

az elnöki tanács elnöke ezután, a megyei vezetők társaságában, poroszlóra utazott, ahol a helybeli két közös gazdaság, valamint a szomszédos sarudi tiszament és az ujlőrincfalvi május 1. tsz vezetőivel beszélgetett a gazdálkodás eredményeiről, a tagság életéről, munkájáról. tóth Mihály a poroszlói vörös csillag tsz elnöke, a dél-hevesi tsz szövetség elnöke ismertette a közös gazdaságok helyzetét és fejlődését. a délutáni órákban füzesabonyban gyűlést rendeztek a községből és a környékbeli falvakból összesereglett dolgozók részvételével. zsamba lajos, a járási pártbizottság titkára megnyitó beszédében köszöntötte a vendégeket, majd losonczi pál mondott beszédet. a nagygyűlés után a füzesabonyi járási pártbizottság székházában veress istván, a járási pártbizottság első titkára tájékoztatta a vendégeket a járás községeinek életéről, fejlődéséről. losonczi pál az esti órákban utazott el heves megyéből. /mti/

--

bb 93. tőlünk északra és délre enyhülés, nálunk marad a hideg

i tz/gk-ju la

1968. december 12.

az éjszaka virradó éjszaka nagy változás történt európai időjárásban. a kontinens északi részét elfoglaló igen hideg levegő kelet felé tolodott el és nyomában az atlanti-óceán felől délnyugati származású enyhe levegő haladt át skandinávia nagy részén, enyhülést hozva erre a területre, valamint a szovjetunió európai felének északi részeibe. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet például moszkvában 24 óra alatt mínusz 22 fokról mínusz 10 fokra emelkedett. / folyt. köv. /

- 51 -

le

bb 93. / tőlünk északra... 1. folyt./-ju

dél-európában szintén enyhe volt az idő. a földközi-tenger nyugati mendencéje fölött nagykiterjedésű felszálló légmozgás alakult ki, amelynek körzetébe tartozott észak-afrikának szociliával szemben fekvő része, olaszország, valamint az adriai-tenger és a jugoszláv partvidék. ebben a térségben erősen a fagyponthoz közeli hőmérsékletek mellett esőzések, sőt albániában és olaszország déli részein zivatarok is voltak.

ezzel szemben közép-európában változatlanul tartotta magát a hideg. hazánkban is egymást követték a fagyos napok, amikor a hőmérséklet egyáltalán nem emelkedik a 0 fok fölé. az itt megrekedt hideg levegő továbbra is őrzi a derült, vagy gyengén felhős, de erős hideg időt, viszont a déli-délnyugati megyékben már megjelentek a felhőátvonulások és kisebb havazások a délkelet felől érkező enyhébb levegő hatására.

péntek estig délnyugaton kisebb felhőátvonulások várhatók, szórványos havazással, másutt viszont kevés felhő lesz csapadék nélkül. mérsékelt, időnként élénk délkeleti szélre, helyenként zuzmarára, ködre számíthatunk. a várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet északkeleten mínusz 10 és mínusz 15, másutt mínusz 6 és mínusz 10 fok között, pénteken a legmagasabb nappali hőmérséklet mínusz 1 és mínusz 6 fok között lesz.

a távolabbi kilátások kedd reggelig: a legalacsonyabb hajnali hőmérsékletek mínusz 10, a legmagasabb nappali hőmérsékletek mínusz 5 fok körül várhatók. legalább 5 milliméternyi csapadék - inkább csak a jövő hét elején - az ország területén 40 százalékával valószínű. /mti/

..-

bb 94. új tiszteletbeli tagokat avatott a magyar geofizikusok egyesülete - kiosztották az idei egyesületi emléklapokat

t tz/gk-ju la

1968. december 12.

csütörtökön délután a technika házában tartotta év végi záróülését a magyar geofizikusok egyesülete. ebből az alkalomból nyújtották át az új tiszteletbeli tagoknak okleveleiket, s a kimelekedő munkát végzett szakembereknek az egyesületi emléklapokat.

/ folyt. köv./

21.00/ju

le

-52-

bb 94. / új tiszteletbeli ... 1. folyt./=ju

az egyesület új tiszteletbeli tagja lett k.-m. polskov, a moszkvai geofizikai intézet igazgatója, g. olszak lipcsei egyetemi tanár, a német demokratikus köztársaság geofizikai társulatának elnöke, valamint bese vilmos, a magyar geofizikusok egyesületének elnöke, az országos kőolaj- és gázipari tröszt vezérigazgatója.

az egyesület emléklapjával adám oszkárt, a központi földtani hivatal osztályvezetőjét, dr. posgay károlyt, a magyar állami eötvös loránd geofizikai intézet osztályvezetőjét, dr. tolmárgyulát, a z okgt szelvény kutatási üzemének főmunkatársát és dr. tóth gézát, a magyar állami eötvös loránd geofizikai intézet nyugalmazott tudományos főmunkatársát tüntették ki.

a tiszteletbeli tagságról szóló okleveleket és az emléklapokat dr. tárczy-hornoch antal akadémikus, a magyar geofizikusok egyesületének társelnöke nyújtotta át. /mti/

..-

bb 99. meghalt szilágyi dezső, a kpvd sz borsod megyei bizottságának elnöke

vid-ká/tné-ju ká la

1968. december 12.

december 11-én, 73 éves korában elhunyt szilágyi dezső, a kpvd sz borsod megyei bizottságának elnöke, a párt régi harcosa. 1911 óta vesz részt a szakszervezet munkájában, 1926 óta pedig a párt tagja. a munkásmozgalomban kifejtett tevékenységéért megkapta a szocialista hazáért érdemrendet, a szocialista munkáért érdemérmét, a tanácsköztársaság emlékérmét és kétszer a „szakszervezeti munkáért”, arany fokozatát.

szilágyi dezsőt a miskolci városi pártbizottság, valamint a kpvd sz központi vezetősége és borsod megyei bizottsága saját halottjának tekintti. temetése december 14-én lesz miskolcon. /mti/

..-

20.10/lm

- 53 -

le

bb 82. a magyar nők országos tanácsától

gg-lm sr

1968. december 12.

kovács judit újságíró és pusztaházi istvánné osztályvezető a jugoszláv nőszövetség meghívására belgrádba utazott, ahol december 12. és 16. között „a család a jelenkori társadalomban,„ című nemzetközi szemináriumon vesz részt./mti/

bb 83. a magyar nők országos tanácsának

gg-lm sr

1968. december 12.

küldöttsége ortutay zsuzsa titkár vezetésével az osztrák nőszövetség meghívására bécsbe utazott./mti/

bb 85. pullai árpád látogatása az orion gyárban

i hi/hné-lm sr

1968. december 12.

pullai árpád, az mszmp központi bizottságának titkára, csütörtökön - katonai imrének, a budapesti pártbizottság titkárának és szeles gábornak, a 10. kerületi pártbizottság titkárának társaságában - felkereste az orion-gyárat. a vendégeket vankó gyula vezérigazgató és pella kornél, a gyári pártbizottság titkára fogadta. ismertették a vállalat tevékenységét, majd a vendégek megismerlést a televízió- és a mikro-gyártást. az üzemi látogatás befejezése után pullai árpád a gyár párt-, gazdasági és tömegszervezeti aktivistáinak tájékoztatót tartott az időszaki bel- és külpolitikai kérdésekről./mti/

-54-

bb 81. mintegy 200 kilométeres jégmező a tiszta felső szakaszán - befagyott a velencei-tó - teletőbe vonultak a balatoni hajók - jéggombócok a trolis légvezetékben

ö sb/hbj/gk-ju la

1968. december 12.

az erősödő hideg fokozottabb jegesedésre kényszerítette folyóinkat. a tiszta felső szakaszán a szerdai 40 helyett csütörtökön már mintegy 200 kilométer hosszú jégpáncél fagyott a vízre. tiszalöktől csongrádig váltakozó erővel zajlik a folyó, s általában a víztükörnek 10-60 százalékat borítják jégtáblák. a tiszta be-fagyott mellékfolyóinak száma hatról kilencre emelkedett, s csu-pán a bodrogon, a fehér-körösön és a maroson zajlik, mozog a jég. a duna mellékfolyói közül egyedül a gyors folyású dráva jégtelen. a többi mellékfolyó már jeget szállít a dunának. gyakorlatilag szórványosan zajlik ugyan a duna, de ez csak „ kölcsönkapott,„ zajlás, hiszen a folyó vizének hőmérséklete még általában plusz 1 fok „ meleg,„ felolvasztja tehát a kölcsönkapott jégtáblá-kat és maga még nem növeszt jeget. megadta magát a hidegnek a velencei -tó, teljesen befagyott. a balaton ellenállása azonban nem tört meg, csak a part mentén fedi jég a vizet, s ha nem eny-hül a hideg, akkor is további két-három napig tarthatja magát.

csütörtökön délben a komp még közlekedett szántód-rév-ti-nany-rév között, s utána „ bevonult,„ a balatonfüredi hajógyárba, ahol ezt az ujonnan forgalomba állított kompot garanciális javítás alá vetik. helyes intézkedésnek bizonyult, hogy szerdán teletők-be irányította a mahart a balatonon közlekedő hajókat, a jégpáncz-és ugyanis a balatonon rendkívül gyors volt. minden hajó időben, sértelesen téli pihenőhelyére jutott. a teletők körül - a part közelében - már öt-tíz centiméter vastag jégtáblák is található-k, tehát a hajósok megkezdték téli munkájukat, a hajók védelmét a jég ellen. kisebb jégtáblák megjelentek a dunán is - ez a kis je-gesedés azonban még nem akadályozza a ternehajózást. ha azonban a kemény hideg következtében a duna víztükrenek 20-30 százalékat jég fedti, azonnal a teletőkbe irányítják a hajókat. a biztonság kedvé-ért a mahart éjjel-nappali jégügyeletet rendelt el, s a központból állandóan kapcsolatot tartanak a vontatók parancsnokaival.

a budapesti közlekedési vállalat jelenti: a száraz hideg vi-szonylag kevesebb gondot okoz a főváros közlekedésében, a gará-zsokban azonban továbbra is nagy munka vár a szerelőkre, sőt a hajnali és a kora reggeli órákban is akad bőséges tennivalójuk. csütörtökön reggel 6 óra körül párasabb lett budapesten a levegő és a forgalomban levő járművek ezt a páras levegőt gyorsan „ be-szippantották,„ a motorokból a páras levegő az ajtókat mozga-tó légvezetékbe került, a pára ott lecsapodott, a víz megfa-gyott és jéggombócok keletkeztek a csőben. emiatt csütörtökön reg-gel körülbelül 40 trolibusz nyitott ajtókkal közlekedett - a végál-lomásig, ahol a jégdugókat kiolvasztották. /mti/

- 55 -

bb 86. qahtan al-shaabi, köztársasági elnök

mné-lm sr

1968. december 12.

táviratban mondott köszönetet losonczy pálnak, az elnöki tanács elnökének a dél-jemeni népi köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából küldött jókívánságaiért./mti/

..-

bb 87. tancred ibsen

mné-lm sr

1968. december 12.

a norvég királyság új magyarországi nagykövete csütörtökön budapestre érkezett. megérkezése alkalmából rácz pál, a külügyminisztérium protokoll osztályának vezetője üdvözölte./mti/

..-

bb 88- fogadás a bukaresti balettegyüttes tiszteletére

t ol/gk-lm sr

1968. december 12.

molnár jános művelődésügyi miniszterhelyettes csütörtökön a hotel ifjuságban fogadást adott a román állami operas és balettközönség hazánkban vendégszereplő táncművészeinek tiszteletére. a fogadáson a magyar állami operaház vezetőin és jóles táncművészein kívül részt vett a művelődésügyi minisztertanács és a kultúrminisztérium több vezető beosztású munkatársa, akik voltak a román nagykövetség képviselői is./mti/

..-

-56-

bb 89. magyar-csehszlovák barátsági találkozó salgótarjánban

vid-ká/tné-lm ká

1968. december 12.

a hazafias népfront és a tit nógrád megyei elnökségének közös rendezésében csütörtökön magyar-csehszlovák barátsági napot tartottak salgótarjánban, a tit megyei székházának klubjában. a találkozón - amelyen salgótarján és nógrád megye gazdasági, társadalmi életének vezető személyiségei vettek részt, - marcziák istván, a hazafias népfront megyei titkára mondott megnyitót, majd gotte jános, a budapesti csehszlovák kultúra igazgatóhelyettese méltatta a magyar és a csehszlovák nép barátságát./mti/

..-

bb 90. magyar-arab barátsági est szegeden

vid-ká/tné-lm ká

1968. december 12.

a kisz és a hazafias népfront városi bizottsága csütörtökön magyar-arab barátsági estet rendezett a népfront szegedi székházában. az ünnepi gyűlésen harmati sándor, a hazafias népfront országos tanácsa elnökségének tagja, a magyar szolidaritási bizottság elnöke mondott beszédet. felszólalt mohamed semir egyesült arab köztársaságbeli kutató, aki két évig a szegedi délalföldi mezőgazdasági kísérleti intézet munkáját tanulmányozta.

a gyűléssel egyidőben az arab népek életét bemutató dokumentum kiállítást nyitottak a népfront szegedi székházában./mti/

..-

bb 91. budapest jövője - előadás a magyar urbanisztikai társaságban a főváros-rendezés időszerű kérdéseiről

t hbj/tr-lm la

1968. december 12.

csütörtökön a magyar urbanisztikai társaságban heincz minály, a fővárosi tanács városrendezési főosztályának vezetője „budapest fejlesztésének főbb irányai”, címmel tartott előadást. előljáróban kifejtette: kormányzatunk 1960-ban hagyta jóvá budapest általános rendezési tervét, azzal a megszorítással, hogy egyes időszakokban, például egy évtized során a követelményeknek megfelelően a tervet módosítani kell.

/folyt.köv./

- 57 -

bb 91. / budapest jövője ... 1. folyt./-lm

a terv jóváhagyására ugyan 1960-ban került sor, kidolgozása azonban majdnem egy évtizeddel előbb kezdődött, a tervezők tehát még az 1949-es népszámlálás adatait használták fel és az 50-es évek ipartelepítési koncepciót vehették csak figyelembe. a terv még nem tükrözhetette az egymást váló demográfiai hullámokat, s még nem elemezheték, hogy milyen meredeken tör felfelé a lakáskultúra. amikor még a „cs.” lakások építése volt előtérben, túlzásnak tűnt volna a ma már általános igény nagytérfogatu lakások építésére. az 1960-as terv rögzítette, hogy budapesten meg kell állítani az iparfejlesztést, csak hogy azóta megbizonyosodott: a lakosság igényének kielégítése miatt a főváros területén bővíteni kell kisebb-nagyobb mértékben pl a szolgáltató ipart. sok más tényező is szükségessé teszi, hogy az általános rendezési tervet folyamatosan javítsák.

a fejlesztési terv revízió alá vétele évek munkáját igényli és 1970-ig kerülnek a módosítások a kormány elé. az 1960-as irányelvek megállapították: törekedni kell, hogy budapest lakossága a jövőben ne haladja meg a kétmillió háromezerezt. ezt magáévá teszi a mostani koncepció is. ennél nagyobb lélekszám ugyanis egészségtelen lenne az országos népességelhelyezkedés szempontjából. a fővárosba áramlásnak természetesen nem adminisztratív eszközökkel kell gátat vetni, hanem - a többi között - helyes ipartelepítéssel. segítenek ebben olyan tényezők is, mint például a tsz-ek vonzóereje, stb.

rögzítették a szakemberek azt is, hogy a történelmileg kialakult városszerkezet a jövőben is megfelel a város-strukturának, lényegileg tehát új körutakat, sugárutakat nem kell kialakítani, a mostani város-strukturán nem kell változtatni, elképzelhetők azonban kisebb-nagyobb korrekciók. nem kell új „city-t”, kialakítani, mert a mostani belváros be tudja tölteni a jövőben is feladatát. azt azonban tudomásul kell venni, hogy a belváros a mostani kiskörut-duna által határolt térségből „terjeszkedik”, a körut irányába, ez a folyamat már megkezdődött, s a jövőben még erőteljesebb lesz, például hozzájárul ehhez a jövőben megnyitásra kerülő madách sugárut.

/folyt.köv./

20.30/lm

le

- 58 -

bb 91. /budapest jövője... 2. folyt./-szb

alapjában véve tehát az 50-es években kidolgozott és az 1960-ban jóváhagyott általános fővárosi rendezési terv elvei most is helytállóak. akadnak azonban helyes törekvések az 1960-as fejlesztési terv egyes megállapításainak megváltoztatására. igaz például, hogy a peremkerületekben is ki kell alakítani az ugynevezett városközpontokat, üzletekkel, kisebb áruházakkal, alsóbbfokú iskolákkal, stb. szükség tesz azonban ugynevezett „városnegyed központokra”, a kerületi központokon kívül, ahol nagyobb vonzóerejű létesítmények lesznek, például középfokú iskolák, esetleg mozi, sőt színház, s ezek az ugynevezett városnegyed központok valósággal „magukhoz szívhadják”, egy-két kerület lakóit, s ezzel tehermentesíteni lehet a belvárost, illetve a belső városnegyedeket bizonyos forgalomtól. az ilyen nagyarányú urbanisztikai központok kulturális gócpontokká is válhatnak. az általános rendezési terv revíziója során kiderült, hogy lényegesen több lakásra lesz szükség a jövőben, mint amennyit az 1960-as terv előirányzott, s ami különösen fontos, nagyobb lakásokra. a lakásokkal szemben támasztott igény ugrásszerűen nő, s a most, illetve a közeljövőben épülő lakásokat még 2000-ben is használják, amikor még nagyobb lesz az igény a lakásokkal szemben. azt is bizonyosra vehetjük, - hangsúlyozta a fővárosi tanács városrendezési főosztályának vezetője -, hogy a tervezett lakótelepeken kívüli térségen, tehát a városközponttól távolabb újabb lakótelepeket már nem építünk.

külön kell vizsgálni a városfejlesztés és a közlekedés kapcsolatát. az utazási idő csökkentésére a belső városnegyedekben, vagy a belső városnegyedekhez közeleső térségeken kell soklakásos lakótelepeket létesíteni akár szanálás árán is, az új lakótelepekhez pedig meg kell gyorsítani a közlekedést, gyorsvasutak - ezen belül metro - építésével. az 1960-as általános rendezési terv még nem vette figyelembe budapest és környékének kapcsolatát. az idő igazolta, hogy budapestnek pest megye vezetőivel együtt kell kialakítania a főváros környék kisebb-nagyobb településeinek fejlesztését, azt azonban meg kell akadályozni, hogy budapest mai közigazgatási területe körül új „külvárosok”, mégpedig rendezetlen külvárosok létesüljenek. a főosztályvezető bejelentette, hogy a módosító javaslatokat megvitatják a jövőben a szakemberekkel, a nagyközönség is megismeri ezeket az elképzeléseket, s a viták során érlelődött koncepciók kerülnek jóváhagyásra a kormány elé.

/mti/

..

-59-

le

bb 96. sorozatosan cserélődtek fel a föld mágneses pólusai az utolsó 100 millió évben - délre billent a mátra, elforgott a mecsek egy része - előadás a paleomágnességről a magyar tudományos akadémián

tz/gk-lm la

1968. december 12.

márton péter egyetemi adjunktus és m. szalay emőke, a magyar állami ötvös loránd geofizikai intézet tudományos munkatársa csütörtök délután számolt be a magyar tudományos akadémián az általuk végzett hazai paleomágneses kutatások eredményeiről. a munka során a két fiatal geológus öt éven át sorra vizsgálta a kőzeteket az ország összes vulkáni eredetű képződményeiben, a cserhát, a mátra, a borszöny, a bükk és a mecsek környékén, valamint a balaton vidékén.

a kőzetek megszilárdulása előtt ugyanis, tehát amikor anyaguk még többé-kevésbé képlékeny volt, a bennük levő mágnesesanyagok - elsősorban a magnetit és a hasonló szerkezetű ásványok - parányi iránytűk módjára pontosan „belefeküdtek”, a mágneses erővonalak irányába. az illető kőzet megszilárdulása után természetesen többé nem tudták helyzetüket megváltoztatni, s így ma is az annak idején „bejűk fagyott”, mágnességet mutatják. jelenlegi helyzetük azonban sok esetben nem egyezik a mai mágneses tér jellemzőivel. ha ez az eltérés csak szórva mutatkozik, akkor valószínűleg maga az illető kőzet mozdult el a „megfagyott iránytűvel”, együtt. ha azonban a változás mindenütt egyforma módon és azonos mértékben jelentkezik, akkor jogos a feltételezés, hogy a mágnességben következett be valamilyen változás az idők folyamán.

a magyar kutatók annak a három nagy időszaknak a „kőzettermését”, vallatták ki, amelyben vulkáni eredetű kőzetek nálunk egyáltalán keletkeztek: a 100 millió évvel ezelőtti, a ma 13-26 millió éves és az 1-2.5 millió évvel ezelőtti keletkezett kőzeteket. eredményeikből kiderült, hogy a földi mágneses tér az utolsó 100 millió évben megközelítően azonos volt a maival, de a megvizsgált legrégebbi és legújabb korszakban egy-egy, a középső időszakban pedig négy alkalommal is fölcserélődött az északi és a déli mágneses pólus. ennek a pólusváltozásnak az okát a tudománynak még nem sikerült megállapítania, de a magyar kutatások és az azonos eredményű külföldi vizsgálatok is arra mutatnak, hogy ebben a 100 millió évben igen sokszor következett be a mágnesség ilyen megfordulása.

/folyt.köv./

20.45/lm

xl

- 60 -

bb 96. /sorozatosan... 1. folyt./-lm

eközben - amint a hazai vizsgálatok igazolták - a kárpát-medence területén történtek viszonylag nagyméretű, de mégis helyi jellegűnek tekintendő elmozdulások a földkéreg felső rétegeiben. így például a mátra körülbelül 15 fokot billent délre, az alföld felé, a mecsekben viszont egy jó száz négyzetkilométeres terület saját függőleges tengelye körül mozgott el ide-oda, nemegyszer 90 fokos szögben is.

a magyar kutatók által összegyűjtött adatok most már gyümölcsözően lesznek felhasználhatók a geológia különböző problémáinak tisztázásánál./mti/

..-

bb 98. magyar- finn baráti est székesfehérvárott

vid-cs/mné-lm la

1968. december 12.

finnország függetlensége kikiáltásának 51. évfordulója alkalmából csütörtökön magyar- finn baráti estet rendeztek székesfehérvárott, a megyei művelődési házban. az ünnepségen megjelent dr. jukka nevakivi, a finn köztársaság budapesti nagykövetségének titkára is. dr. tilinger istván, a székesfehérvári városi tanács vb elnöke ünnepi beszédében méltatta az évforduló jelentőségét, megemlékezett székesfehérvár és kéri finn város több mint egy évtizedes testvérvárosi kapcsolatairól. beszédére dr. jukka nevakivi válaszolt. az esten a székesfehérvári vasvári páli gimnázium növendékei és az állami zeneiskola tanárai adtak irodalmi és zenés-műsort./mti/

..-

bb 100. a magyar kereskedelmi kamara

gg-lm la

1968. december 12.

szerszámgépipari szakmai csoportjának ügyvezetősége csütörtökön délután ülést tartott kuti lajosnak, a szerszámgépipari művek vezérigazgatójának elnökletével. összeállították a munkatervet, amely foglalkozik a szerszámgépipar minden lényeges problémájával. a munkaterv legfontosabb pontjai: tudományos igényű megvizsgálás, összehangba hozni a termelést és az értékesítést, s felmérni a gazdasági ösztönzők és szabályozók szerepét./mti/

..-

- 61 -

xl

bb 97. mintegy háromszáz mű, több mint nyolcmillió példányszám-
ban

t fe/gk-ju sr la

1968. december 12.

a kossuth könyvkiadó 1969. évi kiadói terveiről tájékoztat-
ta csütörtökön a sajtó képviselőit berei andor igazgató. bevezető-
ben elmondotta, hogy míg 1968-ban 263 mű jelent meg 8,100 000
példányban, ami a tavalyi évhez viszonyítva egymillióval több, a
jövőre tervezett könyvkiadás meghaladja a 290 művet, s ezek példány-
száma eléri a 8,275 000-et. e számok tükrében is világos hogy az
olvasók érdeklődése fokozódik a politikai, elméleti, közgazdasági
jellegű kiadványok iránt. példaként említette meg, hogy nagy októ-
beri szocialista forradalom évfordulójára megjelentetett 14 ki-
advány, amely 160 000 példányban látott napvilágot, teljesen el-
fogyott. hasonló siker kísérte a párt megalakulásának 50. évfor-
dulója alkalmából megjelentetett ,, 50 éves a párt,, című kötetet.

a jövő esztendő kiadói terveiről szólva megemlítette,
hogy folytatják a marxista klasszikusok műveinek kiadását. marx
és engels művei közül a 18., a 19. és a 21. kötetet adják az ol-
vasók kezébe, lenin összes művei közül pedig a 21., a 22. és a 23.
kötet jelenik meg jövőre. miniatűr kötetben adják ki leninnek a
magyar tanácsköztársaságról szóló írásait. folytatják a népszerű
kisllexikon-sorozat kiadását is. harmincezer példányban jut el az
érdeklődökhöz a filozófiai kisllexikon, valamivel kevesebb példányban
az esztétikai kisllexikon. az esztétikai kiskönyvtár sorozatában
is számos ismert külföldi történész és esztéta tanulmánya jut el
az olvasóhoz.

a kiadványok sorában méltó helyet foglalnak el a történelmünk
évfordulójáról megemlékező kiadványok. három kötet foglal-
kozik a magyar munkásmozgalom történetével. második kiadásban je-
lenik meg ,, a magyar tanácsköztársaság plakátjai,,, ,, az 1918-19
es magyarországi forradalmak krónikája,,, továbbá münnich ferenc
könyve a magyar tanácsköztársaságról, valamint hajdu tiber kötet
,, a magyar tanácsköztársaság története,, címmel. érdekes kiadványok
igérkezik kovács lászló ,, internacionalisták a magyar tanácsköz-
társaságért,, című köteté, amelyben az író az orosz, cseh és
szlovák, osztrák, délszláv, olasz és más internacionalisták emlé-
kezik meg, akik a magyar tanácsköztársaság segítségére siettek.

/ folyt. köv./

21.00/Lm

- 62 -

le

bb 97. / mintegy háromszáz .... 1. folyt./-ju

a tervek között mintegy 40 kiadvány szerepel, amelyek-
nek egy része az új gazdasági mechanizmus első évének tapasztalatait,
tényeit s ezek elemzését taglalja. idegen országok életével, tár-
sadalmi és gazdasági berendezkedésével ismerteti meg az olvasót
a többi között kalmár györgy ,, india,, című könyve, továbbá szántó
miklós ,, magyarok a nagyvilágban,,, réti ervin ,, nyugat-né-
metország,,, buzási jános ,, olaszország,, patkó imre ,, anglia,,
című riportkönyve.

a kossuth kiadó a jövő esztendőben is folytatja a ,, napja-
ink kérdései,, sorozatát, amely aktuális társadalmi problémákra
igyekszik választ adni. /mti/

bb 101. a ki mit gyűjt? klub kiállítása dorogon

1968. december 12.

vid-ká/tné-lm ká

nyolcvan tablón és tiz üvegvitrinben elhelyezett több-
ezer tárgy ad izelítőt a dorogi ki mit gyűjt klub népes táborá-
nak hobbyjairól. a klub fennállásának tizedik évfordulója alkal-
mából csütörtökön kiállítás nyílt a dorogi művelődési házban.
a változatos gyűjteményben mindenféle kiállítási tárgy fellel-
hető: különleges kaktuszfajták, husz ország népviseletét illusztrá-
láló babák, kézzel festett szalvéták, bélyegek, gyufacímkek,
kardok, régi pénzek. /mti/

bb 102. időjárásjelentés

1968. december 12.

tr-lm la

a meteorológiai intézet jelenti december 12-én,
csütörtökön este:

délen kisebb felhőátvonulások

várható időjárás péntek estig:

délnyugaton kisebb felhőátvonulások, szórványosan
havazással. máshol kevés felhő, csapadék nélkül. mérsékelt,
időnként élénk délkeleti szél. helyenként zuzmarás köd. vár-
ható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken minusz 1-minusz
6 fok között. /mti/

.-

- 63 -

le

bb 67. kiosztották az országos kórusmű pályázat díjait

k vt tné-lm sr

1968. december 12.

a művelődésügyi minisztérium ez év tavaszán országos kórusmű pályázatot hirdetett a magyar tanácsköztársaság 50. évfordulója tiszteletére. a felkért bíráló bizottság javaslatai alapján dr. barna andrásné, a művelődésügyi minisztérium zene- és táncművészeti főosztályának vezetője csütörtök délután a minisztériumban a következő pályadíjakat nyújtotta át a díjnyertes kórusművek szerzőinek:

2. díjat és a vele járó 8000-8000 forintot ribári antalnak, az „óda az ifjúsághoz”, és balázs árpádnak, a „vörösbe fordult világ”, című kórusművekért;

3. díjat és 5000-5000 forintot kardos istvánnak, a „tavasz 1919-ben”, loránd istvánnak, a „piros volt az ég”, és borgulya andrásnak a „ballada a két vadásról”, című kórusművekért.

a pályázati felhívás feltételeinek megfelelően külön jutalomban részesült a díjnyertes kórusművek szövegírói közül lányi sarolta, jankovich ferenc, vasvári istván, kövesdi jános és kapuvári béla./mti/

..

bb 68. katonagyűlés a dnff megalakulása évfordulójának tiszteletére

t vt/lk-lm sr

1968. december 2.

a dél-vietnami nemzeti felszabadítási front megalakulásának közelgő nyolcadik évfordulójáról emlékeztek meg csütörtökön délután a zalka máté katonai műszaki főiskola színháztermében rendezett katonagyűlésen a magyar néphadsereg budapesti alakulatainak küldöttei.

a résztvevőket, - akiknek soraiban ott volt le huu van, a dnff budapesti állandó képviselőjének ideiglenes vezetője, továbbá a hazánkban tanuló vietnami fiatalok egy csoportja is - horváth jános mérnök-vezérőrnagy, a főiskola parancsnoka üdvözölte. bodor tiber színművésznek, a madách színház tagjának szaválata után lantódi józsef vezérőrnagy méltatta ünnepi beszédében a szabadságukért, függetlenségükért fegyvert fogott vietnami hazafiak hősi harcát, amelyet az amerikai agresszorok és bábjaik ellen folytatnak, s nagy elismeréssel szólt a harcosok helyzetéről, sikereiről.

a katonagyűlésen le huu van is felszólalt, majd az ünnepi megemlékezés az internacionale hangjaival ért véget./mti/

ll

-64-

-Vége-

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i h i v a t a l o s k ö z l e m é n y e k

1968. december 12.

bb 72. a minisztertanács ülése

-ju bs

1968. december 12.

a kormány tájékoztatási hivatal közli:

a minisztertanács csütörtökön ülést tartott. jóváhagyólag tudomásul vette a kgst végrehajtó bizottságának moszkvában tartott 37. üléséről, valamint frantisek hamouz, csehszlovák miniszterelnökhelyettes budapesti látogatásáról szóló tájékoztatókat.

a kormány megtárgyalta és elfogadta az országos tervhivatal elnökének beszámolóját a 15 évre szóló tervezés munkaprogramjáról és a iv. ötéves terv kidolgozásának előkészületeiről.

az országos műszaki fejlesztési bizottság elnöke és az országos találmányi hivatal elnöke jelentést tettek az ujitási mozgalom helyzetéről. a minisztertanács az előterjesztést megvitatta, elfogadta és határozatokat hozott.

a magyar szabványügyi hivatal elnökének javaslata alapján a kormány rendeletet fogadott el a termékek minőségének tanúsításáról.

a szakszervezetek országos tanácsa elnökségének előterjesztésére a minisztertanács módosította az öregségi és rokkantsági nyugdíjak folyósításának korlátozására vonatkozó rendelkezéseket, majd egyéb ügyeket tárgyalta.

x x x

/ folyt. köv./

17.05/ju

ll

-1-

bb 72. /a minisztertanács... 1. folyt./-szb

az ujitómozgalom helyzetét értékelő jelentés a vállalatok széles körére kiterjedő vizsgálat alapján megállapítja, hogy az ujitásokról 1967-ben hozott kormányrendelet lehetőséget teremtett az ujitómozgalom továbbfejlesztésére. különösen nagy jelentőségű az az intézkedés, hogy a mozgalom rész kérdéseit a vállalatok a helyi lehetőségek, adottságok messzemenő figyelembe vételével - a kollektív szerződés mellékletét képező ujitási szabályzatokban - maguk rendezik.

a jelentés szerint az ujitómozgalomban a várt fellendülés helyett mégis némi visszaesés következett be; főleg a műszakiak részvétele csökkent. a beszámoló részletesen elemzi ennek okait. megállapítja, hogy az ediginél szigorubb, következetesebb elbírálás folytán is csökkent az ujitások száma. emellett egyes vállalatok vezetői - különösen még az első félévben - bizonytalanok voltak abban, hogyan alakul az év folyamán a nyereségük, s ezért a részesedési alap terhére csak vonakodva, s az indokoltnál alacsonyabb díjazásokat állapítottak meg. a vállalatok többségükben későn, sok esetben csak az év közepére készítették el ujitási szabályzataikat, nem gondoskodtak azok széleskörű megismertetéséről; s nem volt kielégítő a megváltozott munkaügyi és pénzügyi szabályok tudatosítása sem. az új gazdasági mechanizmus helyes alkalmazása érdekében indított - különböző szintű - vezetőképző tanfolyamokon sem hangsúlyozták kellőképpen az ujitómozgalom fokozott jelentőségét. a vizsgálat során felvetődtek olyan vélemények is, hogy a mozgalom kibotakozására egyes munkaügyi és pénzügyi rendelkezések szintén fékezőleg hatottak.

a kormány a nehézségek elhárítására, az ujitómozgalom ösztönzésére hozott határozata elírja:

- a munkaügyi miniszter intézkedjék, hogy az iparvállalatok mellett a közlekedési, a kereskedelmi és a mezőgazdasági üzemek, vállalatok is növelhessék meg bázis bérszínvonalukat az elmúlt években kifizetett ujitási díjak átlagának, maximálisan azonban a bértömeg 0,5 százalékának megfelelő összeggel;

- a munkaügyi és a pénzügyminiszter úgy módosítsák a fennálló jogszabályokat, hogy az ujitásokért kifizetett díj /prémium, jutalom, stb./ összegét - amennyiben az a részesedési alapot terheli - tekintet nélkül az értékhatárra a teljes részesedési alap, s ne az érintett dolgozó részesedési kategóriája terhére számolják el;

/folyt.köv./ü
17.16/szb

-2-

bb 72. /a minisztertanács... 2. folyt./-szb

- a szabadalmaztatási eljárás alatt álló - ujitásként elismert és hasznosított - műszaki alkotások díjazását a vállalatok termelési költségeik terhére folyósíthatják /ha az ujitás mégsem bizonyulna szabadalmaztathatónak, a kifizetett díjjal a részesedési alapot kell megterhelni/;

- a szot és az országos találmányi hivatal által kiadandó irányelvek segítsék elő, hogy a vállalatok az 1969/70-re szóló ujitási szabályzatokban fordítsanak nagyobb gondot az ujitások anyagi elismerésével kapcsolatos kérdésekre.

a kormány utasította az országos műszaki fejlesztési bizottság, valamint az országos találmányi hivatal elnökét, hogy a munkaügyi és a pénzügyminiszterrel egyetértésben legkésőbb 1969. június 30-ig rendezzék a beruházási költségekben megtakarítást eredményező, valamint az új gyártmányok /cikkek/ előállításával kapcsolatos ujitások díjazásának problémáit. felhívta továbbá a figyelmet arra, hogy javítani kell az ujitómozgalom érintő tájékoztatási és propagandatevékenységet, a felvilágosító, agitációs és mozgósító munkát annak érdekében, hogy az ujitómozgalomban minél többen vegyenek részt.

a kormány a törekvése, hogy a műszaki alkotó munka anyagi elismerése váljék széleskörűvé és megfelelő mértékűvé, ezért felhívta a minisztereket és az országos hatáskörű szervek vezetőit, egyben felkérte a szot elnökségét, hogy az országos találmányi hivatal elnökével együttesen segítsék elő a törekvések valóra váltását.

a termékek minőségének tanusításáról szóló kormányrendelet célja, hogy a megrendelők tájékoztatást kapjanak az áruk számukra fontos jellemzőiről. szocialista szervezet az áru átadásakor köteles az átvevő szocialista szervezettel közölni a terméknek a felhasználás szempontjából lényeges tulajdonságait.

/folyt.köv./

17.30/szb

le
18.00 Dny

-3-

bb 72. / a minisztertanács ... 3. folyt./-ju

a kormányrendelet tehát lényegesen kiterjeszti a tanúsítások alkalmazásának körét, de egyben az eddiginél nagyobb szabadságot ad a feleknek a tanúsítás módjainak megválasztásában.

a szerződő felek általában szabadon állapodhatnak meg abban, hogy a termék átadója milyen formában és mit tanúsít a minőségről. azokban az esetekben azonban, amikor a közérdek szükségessé teszi, az illetékes miniszter továbbra is előírhatja a tanúsítás módját, és tartalmát. ugyanilyen előírást állami szabvány is tartalmazhat.

a kormányrendelet a tanúsításnak minden olyan formáját megengedi, ami a termék természetének és a vevő érdekeinek megfelelő. a minőség tanúsítható: szabatos mérési eredményeket tartalmazó minőségi bizonyítvánnyal / például egyes fontos nyersanyagoknál / műszaki leírással / gépek, háztartási eszközök/, árucímkével / fogyasztási cikkek/, minőségi jellel. ha tanúsítás formája nincs előírva vagy kikötve, a vállalat a kísérőjegyzékben / a szállítólevélen, vagy a számlán/ köteles tanúsítani a minőséget, ez a forma megfelel akkor, amikor a vevő számára elegendő annak egyszerű tanúsítása, hogy a termék megfelel a szabványnak, illetve a szerződésben foglalt minőségi előírásoknak.

kiskereskedelmi forgalomban - amennyiben a szolgáltatás jellege lehetővé teszi - a fogyasztóval közölni kell a terméknek mindazokat a tulajdonságait, amelyek minőségének megítéléséhez és felhasználáshoz szükségesek. a tanúsítás leggyakrabban alkalmazott módja ez esetben az árucímke, vagy a minőségi jel. árucímkével tanúsítható a minőség, például konzerveken és csomagolt élelmiszereken, ruhaneműkön. minőségi jellel akkor lehet a minőséget tanúsítani, ha értelme közismert. műszaki leírást, használati, kezelési utasítást is kell adni, ha ez a fogyasztó kelő tájékoztatása céljából szükséges / például háztartási gépekhez/, közölni kell, hogy milyen tartós az áru, mennyi időn belül fogyasztható el, vagyis mikor jár le a szavatossági idő. / például élelmiszerek, vegyi cikkek esetében /. ha állami szabvány minőségi osztályozást ír elő, fel kell tüntetni, hogy a termék melyik / I, II, III. / minőségi osztálynak felel meg. megköveteli a rendelet, hogy a termék közérthetőnek kell lennie.

/ folyt. köv./

17.30/ju

de
1900Dy

-4-

bb 72. / a minisztertanács ... 4. folyt./-ju

importárúkról - amennyiben szerződés, vagy jogszabály előírja - a külkereskedelmi vállalat köteles a külföldi eladó tanúsítását beszerezni és a megrendelőnek átadni.

a kormányrendelet 1969. január 1-én lép hatályba.

a jelenlegi jogszabályok szerint korlátozás nélkül folyósítható az öregségi, illetve rokkantsági nyugdíj abban az esetben, ha a nyugdíjas munkaviszonyban áll, munkabére azonban a havi 500 forintot nem haladja meg. ennél magasabb munkabér esetén az öregségi nyugdíj folyósítása szünetel, a rokkantsági nyugdíjnak pedig a fele, vagy egyharmada jár, attól függően, hogy a rokkantsági nyugdíjat üzemi balesetből származó megrokkánás alapján állapították-e meg, vagy sem. keresőfoglalkozás esetén mind az öregségi, mind a rokkantsági nyugdíj folyósítása szünetel.

az elmúlt évek tapasztalatai azt mutatták, hogy a kereseti határ havi 500 forintban történt megállapítása nem szolgálja megfelelően sem a népgazdaság, sem a nyugdíjasok érdekeit. ez a keret ugyanis csak rész-foglalkoztatást tesz lehetővé, a vállalatoknak viszont - különösen az időnyellegűeknek - teljes hónapra, vagy még hosszabb időre van szükségük a munkaerőre, még nagyobb problémát jelent ez a megkötöttség ott, ahol minősített munkakörben kívánják foglalkoztatni a nyugdíjast.

ezért a minisztertanács új rendelkezéseket módosította az öregségi és rokkantsági nyugdíjak, s ezenkívül a mezőgazdasági termelőszo-
vetkezeti tagokat megillető öregségi és munkaképtelenségi járadékok folyósítását korlátozó szabályokat. az új rendelkezések az öregségi és rokkantsági nyugdíjasokra és a mezőgazdasági termelőszo-
vetkezeti járadékosokra akkor vonatkoznak, ha munkaviszonyban / megbízásos viszonyban / állnak vagy keresőfoglalkozást folytatnak. a jogszabályok kiterjednek az összes öregségi és rokkantsági nyugdíjasokra, függetlenül attól, hogy nyugdíjukat milyen rendelkezés alapján állapították meg.

nem érintik a rendelkezések azokat a z öregségi és rokkantsági nyugdíjasokat, járadékosokat, akik a mezőgazdasági termelőszo-
vetkezetben tagként dolgoznak.
/ folyt. köv./

-5-

17.40/Lm

de
1900Dy

bb 72. / a minisztertanács ... 5. folyt./-ju

a jogszabályok a nyugdíjak folyósítási rendszerét lényegesen fenntartják, de a nyugdíjasok racionálisabb foglalkoztatása érdekében havi 500 forint helyett évi 6.000 forintos kereseti lehetőséget biztosítanak a nyugdíj folyósításának korlátozása nélkül.

a mezőgazdasági termelészövetkezeti öregségi és munkaképtelenségi járadékosoknál ez a keret az eddigi havi 260 helyett évi 3.120 forint.

az öregségi nyugdíj folyósítása arra a naptári hónapra szünetel, amelyben a nyugdíjaso keresete a naptári éven belül az évi 6.000 forintos keretet túllépte. a naptári év hátralévő részében az öregségi nyugdíj folyósítása minden olyan hónapban szünetel, amelyben a nyugdíjasnak bármilyen összegű keresete van.

a rokkantsági nyugdíjnak az egyharmada, illetőleg a baleseti rokkantsági nyugdíjnak a fele folyósítható arra a naptári hónapra, amelyben a nyugdíjas keresete a naptári éven belül a 6.000 forintos keretet túllépte. ugyaigy kell korlátozni a rokkantsági nyugdíj folyósítását mindazokban a hónapokban, amelyekben a nyugdíjasnak bármilyen összegű keresete van.

keresőfoglalkozás esetén mind az öregségi, mind a rokkantsági nyugdíj folyósítása szünetel.

az évi 6.000 forintos keret minden olyan hónapra havi 500 forinttal kell csökkenteni, amelyben a nyugdíjasnak keresőfoglalkozása van, vagy amely hónapokban a nyugdíj folyósítása egyéb ok miatt szünetel. az év közben nyugdíjazottaknál a 6.000 forintos keret annyiszor 500 forinttal csökken, ahány hónap a nyugdíj megállapításáig eltelt.

általában ezeket a szabályokat - az évi 3.120 forintos keretben - megfelelően alkalmazni kell a mezőgazdasági termelészövetkezeti öregségi és munkaképtelenségi járadékosokra is.

/ folyt. köv./

17.43/ju

1900-Duy

-6-

bb 72. / a minisztertanács .... 6. folyt./-ju

öregségi vagy rokkantsági nyugdíjast, mezőgazdasági termelészövetkezeti öregségi vagy munkaképtelenségi járadékost, illetőleg kivételes nyugellátásban részesülő személyt csak ,, nyugdíjas-nyilvántartólap,, egyidejű kiállítására és vezetésére mellett lehet foglalkoztatni. a naptári év folyamán a foglalkoztatott nyugdíjasnak csak egy nyilvántartólapja lehet. ha két vagy több nyilvántartólap került kiállításra, a nyugdíj folyósítását mindaddig szüneteltetni kell, amíg a nyugdíjas nem igazolja, hogy a nyugdíj folyósítását kizáró ok nem áll fenn. a kormányrendelettel egyidőben megjelenő szot szabályzat tartalmazza a ,, nyugdíjas-nyilvántartólap,, kiállítására, vezetésére és a bejelentési kötelezettségre vonatkozó tennivalókat, s meghatározza a keresőfoglalkozások körét is.

az új rendelkezések 1969. január 1-én lépnek életbe, ezzel egyidejűleg az öregségi és rokkantsági nyugdíjak, továbbá a mezőgazdasági termelészövetkezeti öregségi és munkaképtelenségi járadékok folyósítására vonatkozó korábbi jogszabályok hatályukat veszítik. /mti/

..

17.50/ju

-7-

1900-Duy

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h í r e k

1968. december 13.

bb 1. karmesterek és orgonisták - az új év első vendégei a koncertdobogón

1 ol/lk-lm sr

1968. december 13.

a budapesti zenebarátok az új esztendőben is számos neves vendégművészt üdvözölhetnek a koncerttermekben. 1969 sokat ígérő műsortervei szerint a külföldi közreműködők listáját karmesterek és orgonaművészek nyitják. január 6-án, a zeneakadémián, a magyar állami hangversenyzenekar élén mutatkozik be a holland anton kersjes, aki pályáját hegedűművészként kezdte. amszterdamban és párizsban végzett karmestri tanulmányainak befejeztével számos színházi zenekart és kórust vezényelt, jelenleg a művészetek ápolására hivatott kunstmaand-társaság állandó karnagya. budapesti hangversenyén csendül fel első ízben hazai koncert-teremben johan wagaenaar: cyrano de bergerac című nyitánya.

karl richter áll karmesteri dobogóra a téli bérlet január 14-i és 16-i koncertjén. immár világhírnévnek örvendő orgonaművész, aki két évig a lipcsei tamás-templom, 1951-től pedig a müncheni szent márk templom orgonistája. 1953-ban átvette a heinrich schütz énekkar - a későbbi müncheni bach-kórus - vezetését. az együttest hangszerjátékosokkal egészítette ki, majd sikeres koncertkörutakat tettek ausztriában, franciaországban, olaszországban, észak- és dél-amerikában. a párizsi hanglemez-nagydíjjal kitüntetett k.richter január 15-én önálló orgonaműsort is ad a zeneakadémián.

/folyt.köv./

- 1 -

2/15
mo